

**Bağımsızlık
Demokrasi
Sosyalizm
Kavgasında**

öncü

1 MART 1976

yıl 1 sayı 2

fiatı 200 kuruş

TUSTAV
Ahmet... E.C.B.N.
Kolleksiyonu

MC'nin faşist tırmanışına ancak emekçi yığınların KİTLE HAREKETLERİ DUR DİYE BİLİR !...

Bütçe oylamasından başarı ile çıkan MC, bu başarının da verdiği güçle, hedeflediği noktaya yani faşizme doğru doludizgin yol almaya çalışacaktır. Emekçi yığınların yükselen mücadelesi karşısında, kitlelerin gözünde iflas eden ve bütün yönleriyle çalışan insanlara karşı olduklarını gösteren dört gerici burjuva partisinin (AP, MSP, CGP, MHP) korku ve telaş içinde oluşturdukları koalisyon hükümeti, «sermayeye hizmet için emekçilere eziyet» prensibi çerçevesinde günümüze dek eylemini sürdürmüştür. Sermayenin en bağınaz, en gerici kesiminin dört partisinden oluşan bu ortaklık, bir yandan bol kredi ve teşvik tedbirleriyle burjuvazinin tam desteğini almaya çalışırken, diğer yandan da işçi sınıfına ve diğer ilerici güçlere karşı yürüttüğü baskı ve sindirme politikasıyla da bunu pekiştirmeye çalışmaktadır. Kendisine bağlanan ümitleri boşa çıkartmamak için her alanda daha da saldırganlaşmakta, gericileşmektedir. Şimdiye kadar devlet kademelerinde yaptığı değişikliklerle her istediğini çok kolayca başarabilmektedir. Görülen o ki, bundan böyle de, bu yolla, bir hayli mesafe alacağına benzemektedir. Bütçe görüşmesinden hemen önce, MC'nin saldırganlığında belli bir durulmanın görülmesi, genel bir politika değişikliğinden değil, sadece parlamentodan bütçeyi geçirebilmek için başvurulan bir taktik icabıdır. MC bu politikasıyla, kendisini masum, karşındakileri de «kuzuya saldıran kurt» olarak göstermeye çalışmıştır ve belli ölçülerde de başarılı olmuştur.

MC HÜKÜMETTEN DÜŞÜRÜLMELİDİR

MC hükümetten düşürülmelidir. Çünkü MC her eylemiyle, emekçilere ve onların siyasi öncülerine karşı olduğunu, sadece karşı olmakla kalmayıp ama aynı zamanda sosyalistleri ve diğer ilerici güçleri maddeten de ortadan kaldırmayı amaçladığını açıkça göstermiştir.

MC hükümetten düşürülmelidir. Çünkü, emekçilerin açlığı pahasına, saldırgan-militarist bir politika izlemekte, halkları birbirine düşman etmeye çalışmaktadır (Kıbrıs ve Yunanistan'la olan ilişkiler bunun en açık örneğidir).

MC hükümetten düşürülmelidir. Çünkü, iktidara geldiğinden bu yana emekçilerin daha da yoksullaşmasına yol açmış, onların her türlü mücadelesini zorla, terörle durdurmak istemiştir.

MC hükümetten düşürülmelidir. Çünkü, şoven-ırkçı politikasıyla Kürt emekçileri üzerinde baskıyı daha da ağırlaştırmış, katliamlar düzenlemiştir.

MC hükümetten düşürülmelidir. Çünkü, sadece son iki ay içerisinde 50 ye yakın sosyalist ve ilerici-yurtsever öldürülmüş, birçok ilerici dernek kapatılmış ve yine bu derneklerin yöneticileri hakkında «gizli örgüt» davaları açılarak, hapis-

haneler 12 mart faşizmi sırasında olduğu gibi ilericilerle doldurulmuştur.

Ve nihayet MC düşürülmelidir. Çünkü, meclisten olduğu gibi geçeceği kesin olan bütçe, getirdiği zamlarla vergilerle ve eğitimde öngörülen gerici tedbirlerle, emekçilerin, çalışan insanların aleyhinedir.

Özetlersek MC her girişimi ile, her eylemi ile halkımızı, karanlık bir geleceğe, faşizmin karanlığına sürüklemeye çalışmaktadır.

İLERİ GÜÇLERİN GÖREVİ

Bütün bu sıraladıklarımızdan dolayı MC düşürülmelidir. Ama nasıl? Buna CHP kendi açısından bütçe görüşmeleri sırasında cevabını verdi. Birtakım yolsuzluk ve rüşvet olaylarını açıklayarak, bu düzenin yani kapitalist düzenin tabii sonuçları olan bu olayları MC hükümetinin sırtına yükleyerek ve milletvekili transfer ederek, bunu yapmaya çalıştı. Ve görülen o ki, CHP bundan sonra da aynı sınırlar içerisinde kalarak bu politikasını sürdürecektir.

Ağızlarını açtıklarında «halktan yana hükümet» istediğinde bulunan ve MC'nin düşürülmesi gerektiğini ileri sürenler ise, hiç bir çözüm yolu getirmeden bu isteklerini tekrariyıp duruyorlar. «Halktan yana hükümet», «MC Düşürülmelidir» bunlar güzel istekler, ancak bu istekler nasıl gerçekleşecektir? İşte buna verilen cevaplar; ya «CHP herşeyi yapar, biz de onun kuyruğunda yürürüz», ya da «parlamentoda yüzen gezen oylar... vs. var. MC parlamento aritmetiği içerisinde düşürülmelidir.» olmaktan öteye gidemiyor.

CHP'nin savunduğu görüşlerden ötürü (sınıflar arası barış... vs) ve koyulacak kitle eylemlerinin (özellikle bu siyasi bir amaçla yapıldığında) emekçi yığınlarının hızla bilinçlenmesini ve dolayısıyla sosyalizme daha da yakınlaşmasına yol açacağı korkusundan ötürü, geniş ve yaygın kitle eylemlerine başvurmaktan çekinmesi, az çok anlaşılır bir olaydır. Ancak CHP'den daha solda ve sosyalist olduğunu söyleyenlerin, imkanları olduğu halde buna, başvurmaktan çekinmeleri ve faşist tırmanışa karşı mücadelede öncülüğü gönlüllü olarak CHP'ye bırakmaları herhalde CHP için söylediğimiz aksine anlaşılması zor olan bir olaydır.

Burada proleter siyasetten azıcık olsun nasibini almamış olan ve yaptıklarıyla proletaryaya değil ama aksine burjuvazinin ekmeğine yağ süren anarşistlerden hiç söz etmeye gerek görmüyoruz.

Kısaca özetlersek; bugün işçi sınıfının en bilinçli kesimini çatısı altında toplayan örgütler ve bu örgütler üzerinde şu ya da bu ölçüde politik etkinliği olan gruplar, tartışmasız sağ bir politika

devamı 7.sayfada

İzmir'de on binler haykırdı ! FAŞİZME ÖLÜM

Demokratik kuruluşlarla diyalog kurularak ön çalışmalarını sürdüren, TÖB-DER İzmir şubasının düzenlediği «Faşist Baskıları ve Hayat Pahalılığını Protesto Mitingi» 21-şubat Cumartesi günü yapıldı. Yaklaşık olarak 15 bin kişinin katıldığı mitinge, TÖB-DER şubelerinin yanı sıra, GSB (Genç Sosyal Devrimciler Birliği) İzmir Merkez şubesi, GSB Bornova şubesi, İz. DDKD, İz. ÖDF, Tüm Tor-İş Sendikası, Devrimci Sağlık-İş Sendikası, Yapı-Sen, Tüs-Der, Tüm-Der, İlerici Kadınlar Derneği İzmir şb. ve Mahalli Kültür Dernekleri belirli ilkeler ışığında katıldılar...

Dünya kapitalist-emperyalist kampının düşmüş olduğu ekonomik-politik bunalıma paralel olarak, emperyalizmin ortağı ülkemiz finans-kapitalistlerinin de içine düşmüş olduğu ve giderek yoğunlaşmakta olan ekonomik-politik bunalımlarının ve çıkmazlarının faturasının işçi sınıfı ve emekçi halkımıza ödetilmek üzere faşizmin tezgahlanmak istendiği günümüzde, yoğunlaşan faşizan baskıların, en geniş kitlelerin örgütlü bir biçimde harekete geçirilmesi, kitle eylemlerinin konulmasıyla geriletilebileceği ilkesi doğrultusunda gerçekleştirilen bu mitinge, «genel olarak işçi sınıfı ve emekçi halkımıza yapılan faşist baskılar ve özel olarak da öğretmenlere yapılan saldırılar» kınanmıştır... Yürüyüş sırasında, sık sık, «DGM kapansın, Bağımsız Türkiye, Kahrolsun Faşizm, Tarım-İş Kanunu Hakkımız Söke Söke Alırız, İşçiyiz güçlüyüz Devrimde Öncüyüz, Çıracılar Birleşin, Demokratik Eğitim, Demokratik Lise, Uluslara Dillere Eşitlik; Halklara Özgürlük» sloganları atılmıştır. Ayrıca, öğretmenlerin özlük sorunlarıyla ilgili, sloganlarla, «Meyak Meyak Dediler, Milyonları Yediler, Toplu sözleşmeli, Grevli Sendika Hakkımız Söke Söke Alırız» sloganları haykırılmıştır.

Miting alanında, ilk konuşmayı, TÖB-DER Genel Başkanı, Cemil ÇAKIR yapmış ve «öğretmenler üzerindeki baskıları, kısımları, gereksiz sürülmeleri kınayıp faşizan baskıları lanetlemiştir». Ardından, İz. ÖDF. temsilcisi bir konuşma yaparak, «öğrenciler üzerindeki baskıları ve gerici eğitimi kınamıştır». Bunaan sonra, İz. DDKD'den bir konuşmacı, «Kürt Halkı üzerindeki şoven, militarist, asimilasyoncu politikayı, toplu katliamları kınamış ve baskıların gerçek yüzlerini teşhir ederek, demokratların, yurtseverlerin ve başta sosyalistlerin bu uygulamalara karşı çıkmaları gerektiğini vurgulamıştır. Daha sonra, İşçi-köylü-öğrenci sosyalist gençliğin merkezi örgütü olan, GSB İzmir Merkez Şubesi'nden bir konuşmacı da, «orta ve yüksek öğrenim gençliğinin demokratik eğitim kavgasını, örgütlenme ilkelerini ve çıracı gençliğin siyasi örgütlenmesinin yanı sıra ekonomik-demokratik örgütlenmesinden bahsederek, çıracılar üzerinde-

devamı 7.sayfada

İSTANBUL'DAN BİR İŞÇİ ARKADAŞIN MEKTUBUNU AYNEN YAYINLIYORUZ

Sendikalar işçi sınıfının ekonomik mücadele örgütleridir. İşçiler sendikalarda örgütlenerek işgücünü daha iyi bir fiata satabilmek için mücadele verirken, bu mücadele içinde sınıf bilincinin ilk kıvılcıklarını da alırlar. İşçilerin artan ekonomik talepleri karşısında karlarının azalacağını gören patronlar işçi sınıfının bu ekonomik mücadelesini engellemek en azından yolundan saparmak için çaba harcamışlardır. İşte bu çabaların sonunda sarı sendika dediğimiz patron sendikaları ortaya çıkmıştır. Sarı sendikalar işçi sınıfının ekonomik hak mücadelesini engeller ve onun işçi sınıfının siyasi mücadelesi ile olan birliğini baltalar ve sadece ekonomik mücadele sınırları içinde tutarlar. Günümüzde bilinçlenen işçilerin sarı sendikaların bu niteliklerini ve amaçlarını görüp bildikleri için daha güçlü birlikle ekonomik mücadele için devrimci sendikalarda birleşimi sloganıyla devrimci sendikaların saflarına geçiyorlar. Sermaye sınıfı işçilerin devrimci sendikalarda birleşmesini engellemek için bir yandan elindeki yasaları kullanarak işçi sınıfına ve onun fabrikalardaki bilinçli öncülerine çeşitli baskılar yapmakta diğer yandan da sosyal demokrat sendikacılık gibi bir yutturmacayı işçi sınıfı içinde yaymaya çalışmaktadır. İşçiler burjuvazinin bu sinsi oyunlarına gelmemek ve en az kayıpla istedikleri sendikaya geçebilmek için bu geçiş zamanı ve şartlarını iyi tahlil edip en müsait anı seçmeleri gerekiyor.

A) SENDİKALAŞMA: Sendikalaşma sorununun bulunduğu fabrikalarda arkadaşların özellik le iki meseleye dikkat etmeleri gerekir. Bunlar 1. Fabrikanın durumu 2. İşçi kitlesinin durumu. 1. Fabrikanın durumunda arkadaşların dikkat edeceği noktalar fabrikadaki üretim pazarlama ve stok durumunun sendikalaşmaya en uygun durumda olduğu zamanın tercih etmesi yer alır.

2. İşçi kitlesinin durumu: İşçi arkadaşlar sendikalaşma bilincine ulaşmış ve bu konuda kararlı bir güç halinde hazırsalar. İşyeri içinde hareketin ilk aşamasında gizlilik içinde fabrikanın bütün bölümlerine dağılmış bir örgütlenmeyi gerçekleştirmiş ve hareketi yöneten kadro arasında iş bölümünün sağlanması gerekir.

B) SENDİKA DEĞİŞTİRME: Sarı sendikadan devrimci sendikaya geçme sorunuyla karşı karşıya olan işyerlerinde devrimci sendikanın niteliği, sarı sendika ile olan farklılığı ve devrimci sendikanın yaptığı ekonomik mücadelenin başarı örnekleri işçi kitlesi arasında yayılmalı ve işçilerin bunları görüp kabul ederek bilinçli desteği sağlanmalıdır. Patron yalnız ve bilinçsiz işçiler ikna edilmeye çalışılmalı kesin karşı tavrı belli olanlar ise teşhir edilerek kitleden tecrit edilmelidir. Fabrika içinde ve dışında vuku bulacak olaylara ve provokasyonlara karşı uyanık bir

teknik ekip kurulmalıdır. Yukarıda A bölümünde söylediklerimize ek olarak toplu sözleşme tarihi dikkate alınmalı bu tarihe yakın bir zaman seçilmeli işverenin yapacağı her türlü baskıya (lokavt tensikat gibi) karşı işyerinde her türlü eylemin (işgal direniş boykot iş yavaşlatma gibi) konabilme şartları oluşturulmalı, sendika değiştirme hareketi çok kısa bir sürede başarılmalıdır. Olay iş mahkemesine intikal ettiği zaman kitle gücü mahkemeye karşı baskı gücü olarak kullanılmalı her türlü basın ve yayın imkanı olan propagandası için kullanılmalıdır. Bu propagandanın mümkün olan en geniş çevre tarafından öğrenilmesine çalışılmalı, mümkün olan en geniş çevrenin her türlü desteği sağlanmalı bu konuda çalışılmalıdır.

C) MUHALEFET ÖRGÜTLEMESİ: Muhalefet olan işyerleri tespit edilmeli bu işyerlerindeki en iyi unsurlarla işyerlerinde muhalefet komitelerinin (fabrika içinde yaygınlık kazanması varsa her atölye ve bölümde) oluşturulması. Bu komitelerden daha üst bir komite meydana getirilmesi sosyalistlerin yönetiminde olan bu komite için adayların (1. sosyalistlerin listelere girmesi 2. sempatanların listeye girmesi 3. büyük fabrika delegeleri) tespit edilmesi. Muhalefet çalışmalarında fabrikalarda tabanın oluşturulmasına işçilerin muhalefete kazanılmasına ve bunun için en geniş muhalefet toplantılarının (şartlara göre) yapılmasına çalışılmalı. Delegeler fire vermeden kongreye gelinmeli aday arkadaşlar kitlenin güvenini kazanmış ve seçilme şansı fazla olan yönetme yeteneğine sahip, bilinçli işçiler olmalıdır. Konuşmalarda ortadaki unsurların kazanılmasına çalışılmalı, politik davranılmalı, eleştiriler olayla ispatlanan kişisel suçlamalara kaçmayan, somut olaylara dayanan eleştiriler olmalı, kongre salonu içinde davranışların (yerleşme, divan, pusula doldurma, oy atma) örgütlü olmasına dikkat edilmelidir. Kongreyi provoke edecek unsurlara karşı uyanık olunmalı daha önceden bu tip olayların çıkabileceği düşünüldükçe tedbir alınmalıdır.

D) TABAN ÇALIŞMASI: Taban çalışması için nitelik olarak güçlü işyerleri ile büyük işyerleri tercih edilmelidir. Bu fabrikada çalışan arkadaşlar işçilerin tümünün sevgi ve güvenini kazanmış bu yolla belli bir otorite sağlamış olmaları gerekir. Sosyalist unsurlar ve gelişme vaad edenler tesbit edilmeli onlarla ilişki kurularak gelişmelerine özen gösterilmeli bu arkadaşlar ileride önceki arkadaşlarımızın yerlerini dolduracak arkadaşlar olarak yetiştirilmeli. Fabrika içinde bütün atölyelere kadar yayılan bir örgüt ağı örülmeli. Eğer ilişkiler dışardan yürütülüyorsa bütün bunların üstesinden gelebilecek bir veya iki kişi fabrika içinden kazanılmalı. İşyerinde ajitasyon ve propaganda çalışmalarına ağırlık verilmesi bunlar broşür kitap dergilerle takviye edilme li ilişkideki arkadaşlar vasıtasıyla çevrelere mahallelerine girerek yeni çevreler tanımak ilişkisi çıkarmak, başka fabrikalarda yeni ilişkiler tespit etmek gerekir. Bu ilişkilerde ve çalışmalarımızda işçileri daha büyük kitle eylemlerine hazırlayıcı ufak kısmı direnişler (ya da boykot iş yavaşlatma, viziteye çıkma, mesai boykotu) eylemler organize ederek kitlenin eylem pratiğini geliştirici yararı olan bu tür çalışmalara gere-

ken önem verilmeli.

E) YÖNETİMDEN GİRME: Bulduğunuz yeri sağlamlaştırmak, bütün imkanları kullanarak fabrika ilişkileri ile en iyi unsurların derlenip örgütlenmesi çalışmasına ağırlık verilmeli, Gazete, dergi, bülten ve seminerlerle geniş kitle eğitimini organize etmek, bulunduğumuz sendika kademesine gelip giden herkesin her sorunuyla ilgilenmek onların kesin güvenini kazanıp ilişki kurmak, yoğunlaşan ilişkileri arkadaşların niteliklerine göre tasnif edip devretmek ve onları denetlemek. İşçilere insiyatif kazandırmak için kendilerinin yapabileceği işleri bizzat kendilerinin yapmasını önermek. Sohbet eznasında dahi eğitim ve kadrolaşma sorunu gözönünde bulundurulmalı ve sohbet bu yola çekilmelidir.

F) KADROLAŞMA: Temsilciler muhalefette ortaya çıkan, eylem içinde ortaya çıkan ve çalışmalarımızla yetişen unsurların eğitimi ve bunlarla fabrikada kadrolaşmanın sağlanması. Bu kadroların yetişmesine (teorik ve pratik olarak) gereken itina gösterilmeli, Doğru politikayla bütün sendika kademesindeki unsurlar, temsilciler dahil insiyatif ve otorite altına alınmalı, Bölgeye gelenlerle işkolu fabrika ve sendika farkı gözetmeden hepsi ile yakından ilgilenmek teşkilatlanması başarısızlıkla sona eren işyerleriyle dahi ilgiyi kesmemek gerekir.

SONUÇ:

Sendikalar işçi sınıfının kitlevi ekonomik örgütleridir. Geniş bir tabana sahip. Sosyalistler sendikalarda çalışırken (sarı veya devrimci) farkı gözetmeksizin bütün sendikalarda bütün kitle örgütlerinde çalışılmalı özellikle tabanda çalışmayı sağlamalıdır. Tabanın politize edilmesi bilinçlendirilmesi ve en bilinçlilerin tabanın desteğiyle sendika yönetim kademelerine gelmesi bu çalışmanın ana noktası olmalıdır. Sosyalistler uzun vadeli sabırlı bir plan ve programla sendikalarda çalışmalı kısa vadeli çıkarlar için sendikalarda komplocu metodlarla çalışmamalıdır. Sendikalarda çalışan arkadaşlar özellikle işçi sınıfının içinde çıkan onun bilinçli öncüleri olmalıdır. Onlar sendikalarda yöneticilik görevi yaparak kendi siyasi mücadelelerini yönetmeyi de öğreneceklerdir. Sendikalarda eğitim örgütlenme ve bakım işleri kesin sosyalistlerin veya sempatan arkadaşların denetiminde olmalıdır. Devrimci adını kalkan edinen sendikalar ve sendikacılar dahi işçi sınıfının gelişen ekonomik mücadelesinin gerisinde kalmakta hatta işçi sınıfını burjuvazinin yutturmacılarının peşine takmaya çabalamaktadırlar. Tezgaah başından gelen işçi özelliğini koruyan ekmek kavgasının zorluğunu bilen siyasi bilinçle teçhizatlanmış işçi arkadaşlar çeşitli sendikalarda yönetim organlarında görev almaktadırlar. Bu tabanın sendikasına sahip çıkması bürokrat sendikacılığın sonu sendika ağalığının tasfiye edilmesidir. Sendikaların başına çöreklenenlerin korku ve telaşı bundandır. Ne işçi sınıfına yutturmak istedikleri burjuva kuyrukçuluğu, ne yaptıkları kulis oyunları ve hesapları ne de tüzüğün gölgesi onları tarihin çöp sepetine atılmaktan kurtaramıyacaktır. Çünkü tarih işçi sınıfından yana ve onun geleceğinden yana yürümektedir.

Yaşadığımız kapitalist düzen içinde her gün iş kazalarının olduğunu yüzlerce işçi arkadaşımızın öldüğünü duymaktayız, bunun bir örneği İzmit-Pakmaya fabrikasında oldu. Gazetemize mektup yazan Pakmaya işçileri şunları söylemektedirler:

Pakmaya'da patronların iş güvenliği olmadan zorla işçi çalıştırması yeni iş kazalarına sebep olurken, birkaç gün önce yine bir işçi arkadaşımız gözlerini kaybetmekle karşı karşıya kalmıştır...

Tıkanan Sülfirik Asit hattını onarması istenen bir arkadaşımız «ben bu şartlar içinde çalışamam» deyince patronlar kendisine kapıyı göstermişlerdir. Mecburi olarak çalışan arkadaşımız hiç bir koruyucu tedbir alınmadan tıkanan hattı onarıırken asit borusu patlamış ve arkadaşımızın yüzü, gözleri yanmıştır. Henüz hastahane çıkamayan arkadaşımızın durumu ağırdır. Patronlar her zaman olduğu gibi sorumluluğu üstünden atarak dikkatsizliği arkadaşımıza yüklemek istemiştir.

Ancak olaydan bir gün sonra duvarlara uyanıcı yazılar asılarak patron suçluluğunu örteltilmek için acele maske ve eldiven getirmiştir.

Patronun bu davranışı işçilerin gözünden kaçmamış ve arkadaşın haklılığını savunmak, hakkını patrondan söke söke almak için karar birliği yapmışlardır.

Biliyoruzki, bu patron-sarı sendika işbirliği içinde «iş kazası» adı verilen emekçi katliamının sonu gelmeyecek çocuk-çocuğumuzun günlük nafakasını sağlayabilmek için hep bu şartlar altında çalışmaya zorlanacağız. Çalışmak istemediğimiz zaman da bize de kapı gösterilecektir.

İşçi kardeşler, patron düzenini yıkmak için hep birlikte omuz-omuzla, elelele...

Pakmaya İşçileri İzmit

BORSAN TUP FABRİKASINDA 11 Nisan'da iki işyeri temsilcisinin işten atılmasıyla, atılan işçilerin tekrar işe kabul edilmesi için girdiğimiz ilk direnişimiz 45 gün sürdü.

İşçilerin kararlı ve bilinçli direnişi patronun dışarıdan kiralık adam getirtmesi ve işçilere saldırtması, direniş yerine polis sürdürmesi, işçilere tabanca çekerek saldırmaya rağmen direniş başarı ile sürmüştür. Fakat polis-patron entrikalarıyla birçok işçi arkadaşımızın işten atılması ve Devlet Güvenlik Mahkemesince yargılanması, hapishaneye atılması sonucunda direniş sona erdi. Direniş anında patron dışarıdan getirttiği işçilere gayri sihi şartlarda yatacak yer vermiş ve bu yatacak yerler için on lira yövmiyelerinden kesmiştir. Bununla birlikte çalışma şartlarının kötülüğü de eklenince yeni gelen işçiler de mücadeleye katıldılar.

Geçmişte olduğu gibi BORSAN patronunun

oyunları devam etmiş; bozuk CALASKAL'dan düşen beş tonluk saçın altında kalan bir arkadaşımız can verdi. Patron bu olayı kendi işyerinde değil de, Çankaya'da bir işyerinde olmuş gibi göstererek bu iş cinayetini örtbas etmek istedi. Yine aynı yerde bozuk preslerin birinde bir işçi arkadaşımız daha sağ elinin parmaklarını yitirmiş, aynı zamanda işten atılmıştır.

Fakat patronun bu yıldırma ve baskı taktikleri karşısında biz BORSAN işçileri yılmadık; çalışma şartlarının düzeltilmesi ve sendika seçme özgürlüğü için açtığımız mücadele bayrağını daha da yükselterek DİSK'e bağlı MADEN-İŞ'te örgütlenmeye devam ettik. Fabrikada işçilerin çoğunun MADEN-İŞ'e üye olduğunu duyan patron, bizi tek tek sorguya çekerek «sendikadan vazgeçmemizi aksi taktirde işten atacağımızı» söyleyerek bizi yıldırma istedi.

Daha sonra 12 Şubat 1976 Perşembe günü elli (50) işçinin iş akidlerini fesh ederek kanunsuz bir şekilde işçileri topluca işten attı.

Biz BORSAN tüp fabrikasında işten atılan işçiler olarak, patronun bu tavrını şiddetle protesto ediyoruz. Patronun baskı ve terör uygulamaları bizim mücadelemizi durduramayacaktır ve bu mücadele tüm Türkiye işçi sınıfının patronlar düzenine karşı verdiği mücadelenin bir parçası olarak mutlaka zafere ulaşacaktır...

BORSAN Tüp Fabrikasından atılan elli işçi

SENDİKALAR ÜZERİNE -1

Proletaryanın ekonomik mücadele örgütleri olan sendikalar, işçilerin ilk bilgilenmelerini sağladıkları savaş okulları ve toplanma merkezleridir. Ve doğrudan doğruya proletaryanın sınıf mücadelesi süreci içinden doğmuştur.

Yazımız konusu olan sendikaların işlevini, proletaryanın sınıf mücadelesinde hangi fonksiyonları karşıladığını anlayabilmek için öncelikle proletaryanın ekonomik mücadele sürecini ve bu süreç içinde sendikaların sınıf mücadelesinin ürünü olarak doğuşunu kısaca incelemekte yarar var.

İşçi sınıfının modern anlamda tarih sahnesine çıkış kökeni XIV. yy. Avrupasına kadar uzanır. 19. yy. la kadar toplam nicelikleri açısından ülkede gayet az bir bölümünü oluşturan işçilerin, bu sayısal azlıkları o dönemde kapitalizmin henüz gelişkin olmaması sonucudur. Aynı zamanda işçi sınıfının devrimci teorisi Marksizmin 1800 ün ortalarında tarih sahnesine çıktığı da hatırlanacak olursa bu dönem öncesi işçi sınıfının toplam nüfus içindeki oranının azlığı ve dağılık olmasının yanı sıra ideolojik anlamda da tutarlı bir silâhtan yoksun olduğunu daha iyi kavrayabiliriz.

Böylesine bir işçi sınıfının mücadelecî davranışları da tamamen içgüdüselidir. Yürümesini ona öğretecek kendi dışında herhangi bir güvenilir dostu da yoktur. Bu anlamda proletarya tıpkı yapayalnız bir çocuk gibi düşse kalka kendi kendisine yürümesini öğrenmeye çalışacaktır. Marksizm öncesi dönemin ürünü olan sendikalar bu gelişimin mantıki ürünü olacaktır. Bu sürecin yeterlice anlaşılabilmesi proletaryanın o ilk dönemlerdeki mücadele yöntemlerini seçmesi ve bırakmasına neden olan etkenleri açığa çıkarmamızı da ister.

İşçi sınıfının tarih sahnesine çıkması ile birlikte burjuvazinin ekonomik sultasına karşı verdiği mücadele de başlar. Bu proletaryanın burjuvaziye karşı verdiği mücadelenin ilk dönemleridir. Bu dönem işçilerin kendilerini ezen, tam bir yoksulluğa ve işsizliğe mahkum eden, onu zincirleyen düşman olarak bizzat burjuvaziye göremeyip burjuvazinin sahip oldukları makinaları hedef seçtikleri dönemlerdir. Bu ilk dönemde işçiler yoksulluktan kurtulabilmek için kendilerini bu kötü duruma düşüren makinaları tahribe başlarlar. Makine tahribi olayları proletaryanın ilk eylemidir.

İşçiler makine tahribinin kendilerine hiçbir şey kazandırmadığını bizzat yaşantıları içinde gördüler. Şöyleki: Makinaların mükemmelmesi gerçi kendilerini işsiz bırakıyordu; ama aynı şey makine tahrip edildiği zaman da başlarına gelecekti. Patrona duyulan hınç sonucu ona maddi zarar olsun diye makinaların tahrip edilmesi de kendilerine hiçbir şey kazandırmayan ilkel, çocuksu bir duygudan öte pek bir anlam taşııyordu. Üstelik bu tür davranışların sonucu herhangi bir pratik kazançlarının olmamasının yanında üzerlerine öldürücü sert baskıların gelmesine neden olması dolayısıyla bu tip eylemlerden vaz geçtiler.

SENDİKALARIN DOĞUŞU

Makine tahribi olaylarının ortaya çıkması ve kaldırılmasında olduğu gibi tutarlı devrimci bir bilimle donanmamış marksizm öncesi işçi sınıfı; en hayati ihtiyaçlarının burjuvaziden alınması için verdiği mücadelede uygun düşen yöntemleri kendi ekonomik hareketi içinde deneme yoluyla ortaya çıkarmıştır. Derin acılarla oluşturulan bu deney birikiminin iyice elden geçirilip daha üst bir düzeyde sentezleştirilmesi proletarya için hayati önemdedir. Aynı zamanda bu onun için belli gerçekleri daha yakından kavraması, daha örgütlü ve disiplinli bir şekilde mücadelesini daha mükemmel biçimlerde de geliştirmesidir. Sendikaların oluşumu işçi sınıfının tamamen kendi ekonomik mücadelesi içinde kelimenin bu anlamında, böylesine sıçramalı bir süreçte olmuştur.

Çok güç yaşama ve çalışma koşulları içinde bulunan proletarya burjuvaziye karşı verdiği mücadele içinde makine tahriplerinden sonra daha etkili ve doğru mücadele yolları geliştirmeye başladı. Bunlar topluca iş bırakma yani grevlerdi. Grevler, işçi sınıfının burjuvaziye karşı mücadelesinde etkili bir rol oynuyor çoğu zaman da istedikleri hakları alabilmeleri ile sonuçlanıyordu. Böylece grevler proletaryanın burjuvaziye karşı verdiği her türlü mücadele için uygun, evrensel ve gerekli bir yöntem olarak kendini kabul ettirdi.

O dönemdeki işçilerin çalışma ve yaşama koşullarının hatırlanmasında fayda vardır. 16-18 saate varan işgünü, çok düşük ücret, hertürlü iş güvenliğinden yoksun olmak... Kısacası bütün bu şartlar proleterlerin çok genç yaşta ölmelerine neden olmaya yetiyordu. Proletaryanın bu çalışma ve yaşama şartları ekonomik mücadeleyi şiddetlendirmeye neden olmaktaydı.

Ekonomik mücadele içinde grev etkili bir silâh olmasına rağmen ancak işçiler, tam birlik halinde hareket edebildikleri ölçüde başarı şansının olduğu da açıktır. Kapitalizmin devamlı var ettiği yedek işsizler ordusu, proleterlerin tamamen işsiz kalıp ölüme terk edilmesi korkusu, burjuvazinin proleter birliği parçalamak için araya soktuğu her türlü nifak sonucu proletaryanın kendi içindeki rekabet çok kere onların sınıfsal birliğini parçalayıp mücadelelerinin başarı şansını kırıyordu. Burjuvaziden hakkını koparabilmek için işçilerin en etkili silâhları olan sayısal güçlerini toparlayabilmeleri, bu gücü örgütleyip aralarındaki rekabete son vermek gerekti. İşte proletaryanın bu en etkili silâhı, birliğe doğru, kendi içindeki rekabete karşı olan bu anlayış onların sendikaları yaratmalarındaki ana etken oluyordu.

«... Sendikaların doğuşu kendilerini hiç olmazsa durumundan bir parça kurtaracak pazarlık koşullarına sahip olabilmek için işçilerin bu rekabeti yok etmek ya da en azından sınırlamak için baş vurdıkları kendiliğinden birikimlerden kaynaklanır...» (K. Marks)

Sendikaların ortaya çıkışındaki bu temel faktör yanında şu önemli tarihsel olgu da unutulmamalı; işçiler arasındaki parçalanma ve bunun sonucu doğacak rekabet işçilerin ekonomik mücadelesini baltalar. Bu olumsuz etkiye karşı sendikalar ortaya çıkmıştır ama bu tek başına sendikaların oluşumunun tarihi sürecinin izahında eksik kalacaktır. İşçilerin ekonomik mücadeleleri içinde (iyi ücret, kısa işgünü v.b.) istedikleri hakları alabilme için, burjuvaziye karşı uygulayacakları mücadele içinde önemli bir silâh olarak greve başlamadan hazırlıklı olmaları gerekirdi. Çoğu direnişler, grev esnasında yeterli para bulunmadığından kırılabilir. Sınıf dayanışma ruhu geri işçiler (o dönemde böyleleri çoktur) bu güç koşullar içinde mücadeleden vaz geçip grev kırıcısı olabilirler. Bu bakımdan normal zamanlarda dahi hem birlik ve beraberliklerini pekiştirmek hem de ilerdeki grevler için maddi birikim yapma üzere kendi aralarında «yardım sandığı», «grev fonu» adı altında ilkel örgütlenmelere giderek sendikal örgütlenmenin inşasına adım atırlar. Bunlar günümüz sendikalarının ilk çekirdek örgütlenmeleridir.

İşçilerin ekonomik mücadele örgütleri olan ve, bu mücadele içinde doğan sendikaların, ortaya çıkmasına neden olan tarihsel gelişim kısaca budur.

Sendikaları vareden bu tarihi şartların açığa çıkarılması onun en temel fonksiyonunu da sergiler.

«... Demekki sendikaların ilk hedefi günlük ihtiyaçlara sermayenin ardı arkası keşilmez saldırılarını engelleme yollarıyla, kısacası ücret ve işgünü uzunluğu sorunlarıyla sınırlı kalmıştır. Sendikaların bu eylemi yalnızca meşru değil aynı zamanda gereklidir.» (K. Marks)

Burjuvazinin her zaman aşırı kâr hırsı ile işçilerin çalışma ve yaşama koşullarını kötüleştireceğini unutmazsak, proletaryanın da buna karşı verdiği ekonomik mücadelenin durmayacağı sendikaların kapitalist toplumda oynadıkları önemli görevin devam edeceğini anlayabiliriz.

Sendikalar marksizm öncesi dönemin ürünüdür. Bu dönemde sendikaların ortaya çıkmasını belirtirken, onun kendiliğinden gelişimin zorunlu bir ürünü olarak şekillendiğini görmek gerekir. İşçi sınıfının kendiliğinden mücadelesinin varabileceği en olumlu nokta sendikaların oluşması olabilir.

MARKSİZM VE SENDİKACILIK

Marksizmin tarih sahnesine çıkmasıyla birlikte; işçi sınıfının kendiliğinden tutarlı bir bilimle donatılmamış, bunun sonucu açık ve net hedefleri olmayan hareketi bu yapıyından kurtulup, daha bilinçli ve tutarlı bir anlam kazanır. Çünkü marksizm, devrimci bir sınıf olan işçi sınıfının mücadelesi için gerekli olan hertürlü ideolojik gereksinimini ona en ileri ve tutarlı bir şekilde verebilecek yegane bilimdir. Marksizmle birlikte işçi sınıfının

kendiliğinden hareketinin yerini bu dar anlamda bilinçli hareketinin almış olduğunu söyleyebiliriz.

Marksizm öncesinde de çeşitli sosyalizm anlayışları vardı. Ama bütün bu anlayışlar ütöpik olmaktan, her türlü sosyalist önerilerinin kapitalizmin çerçevesini parçalamayıp onun şartları içinde emekçilerin yaşama koşullarında belirli bir düzeltme istemekten öteye gitmediklerini görürüz. Bu anlayış reformizm, anarşizm gibi çeşitli «sosyalizm» ekollerinin hepsi için geçerlidir. Marksizm kapitalist toplumun devrimci yolla yerini sosyalizme bırakacağını, kapitalist toplum içinde işçi sınıfı ve diğer emekçi kitlelerinin daha üst toplum biçimi sosyalizmi kurmada iletici kayışlar olacağını bilimsel olarak tespit etmesinin yanı sıra, aynı zamanda bu devrimci sınıfa sosyalizmi kurmada gerekli yol ve yöntemleri göstermiştir.

Elbetteki şöyle bir bilim proletaryanın kendisinden evvel yaptığı mücadeleden çıkan deney oluşan sonuçları yeniden gözden geçirecek ve onları yeniden biçimlendirecektir. İşçi sınıfının ekonomik mücadelesi içinde kendiliğinden oluşan sendikalarda marksizm tarafından yeniden ve yaratıcı bir gözle ele alınmış, onlara yeni ve daha üst düzeydeki görevler için daha uygun bir biçim sunulmuştur. Kendiliğinden gelişimin ürünü olan sendikalar, marksist perspektif altında görev ve fonksiyonları belli bu yüzden de bilinçli işçi sınıfının her türlü mücadelesine uygun araçlar haline getirilmeye çalışılmıştır.

İşçi sınıfının ideolojisi marksizmin en önemli ve hayati olan noktası tarihteki her sınıf mücadelesinin siyasi iktidara yöneldiği, dolayısıyla işçi sınıfının kapitalizm şartlarında verdiği mücadelenin siyasi iktidarın alınması, yerine kendi iktidarlarının kurulmasına yönelmesi gerektiğini açığa çıkarmaktadır. İşçi sınıfı hareketini ekonomik mücadele alanıyla sınırlamayıp mücadelesinin özellikle siyasi olan yanının açığa çıkarılması marksizmin ruhudur.

«... Sınıfın, sınıfa karşı her mücadelesinde uğruna mücadele edilen bir sonraki hedefi, siyasi iktidardır.» (F. Engels)

O halde marksizmin sendikaları değerlendirirken elinde tuttuğu en önemli anlayışın siyasi iktidara devrimci yolla yaklaşılması olduğu açığa çıkar. Böylece Marks'a göre sendikalar, eskisi gibi ekonomik mücadele örgütleri olarak kalmaları gerekmelerine rağmen, sınıf mücadelesi içinde yerlerini belirlerken, siyasi mücadelenin gereklerinin gözden uzak tutulması çok büyük bir hata olacaktır. Marks sendikaları kendilerini dar mesleki dernek çalışmasına hasrettikleri her zaman onları şiddetle ve acı bir şekilde eleştirdi. Ona göre sendikaların en önemli görevlerinden biri de: «İşçi sınıfının tam kurtuluşu için mücadele etmek, proletaryanın her sosyal-politik hareketini desteklemektir...» (Zikreden Lozovsky)

Böylece sendikalar işçi sınıfının ekonomik örgütleri olmalarına rağmen siyasi mücadelenin dışında kalamazlar, bu örgütler işçi sınıfının siyasi mücadelesinin öncüsü olmamalarına rağmen, o mücadelenin içinde önemli bir destek görevi oynamakla yükümlüdürler. İşte marksizmin, kendiliğinden bir gelişim ürünü olan sendikaların bilinçli bir oluşum haline getiren temel anlayışı budur.

Toparlarsak işçi sınıfının mücadelesi içerisinde sendikaların yüklendikleri iki temel görevden birincisi: ekonomik mücadele örgütleri olmaları işçilerin günlük hertürlü ekonomik çıkarlarını kararlca savunmaları; ikincisi ise: siyasi mücadelenin dışında kalmayıp o mücadele içinde önemli destek görevlerini yerine getirmeleridir. Bu iki görevin diyalektik bir bütünlük içinde birbirini tamamlayan bir bütün olarak ele alınmaları gerektiği de açıktır.

Gene bunlarla tam bir bütünlük ve uyum içinde olarak Marks ve Engels sendikaların aynı zamanda işçiler için «... sosyalizm okulları» olma görevini üstlenmeleri gerektiğini de belirtmiştir.

Şu halde şimdi fonksiyonları açısından Marksist devrimci sendika anlayışına bütünüyle varabiliriz. Marksizme göre devrimci sendikalar şu görevleri yapmakla yükümlüdürler: 1) İşçi sınıfının ekonomik mücadelesini militanca yürütmek, 2) Kendisini işçi sınıfının siyasi mücadelesi dışında bırakmamak, 3) Böyle bir sendika üyeleri için sosyalizmin okulu olma görevini yerine getirmekle yükümlüdür. Devrimci bir sendikanın, bütünüyle yerine getirmesi gereken görevler bunlardır. Bu görevlerden herhangi birini şöyle veya böyle, şu veya bu sebepten dolayı savsaklayıp yerine getirilmemesi o sendikanın devrimci diğer görevlerini de yerine getirmesini aksatarak; renginin sararmasına yol açabilir.

DEVAM EDECEK

emekçilerin düşmanı FAŞİZM/2

9 IŞIK D

ÖYLE İSE TÜRKESİN MİLLİ ÜLKÜ DEDİĞİ **MİLLİ BÜTÜNLEŞME ÜLKÜSÜ BURJUVAZİNİN ÜLKÜSÜDÜR.** TÜRKES GERÇEKTEN DE **BURJUVAZİNİN** YILLARDAN BERİ PROLETARYA VE EMEKÇİ HALKI UYUTABİLMEK İÇİN **KULLANDIĞI YALANLARI YENİ BİÇİMLER ALTINDA, ÜLKÜ ADI ALTINDA YENİDEN İLERİ SÜRMEKTEDİR.**

TÜRKES, HITLER

Geçen yazımızda genel olarak faşist ideoloji ile mücadele sorununun önemini vurgulamış ve ideolojilerin milli olamayacaklarını evrensel ve sınıfsal olduklarını söylemiş ve bu anlamda da 9 Işıkın Türkese'nin buluşu milli bir ideoloji değil evrensel faşist ideolojinin ülkemizdeki görünüş şekli olduğunu belirtmiştik.

9 IŞIK NEDİR?

Son günlerde MHP yöneticileri ve kadroları tarafından yaygınlaştırılmaya çalışılan 9 Işık'ın ne olduğunu sorsanız alt alta sıralayacakları 9 başlık dışında bir cevap veremeyeceklerdir. Gerçekten de 9 Işık; 1) Milliyetçilik, 2) Ülkücülük, 3) Ahlakçılık, 4) Toplumculuk, 5) İlimcilik, 6) Hürriyetçilik, 7) Köycülük, 8) Gelişimcilik ve halkçılık, 9) Endüstricilik ve teknikçilik gibi soyut ana başlıklardan başka bir şey değildir. Türkese bile o çok övündüğü sözümona kendi ideolojisi 9 Işık'ı bir-iki iri yazılı sayfadan fazla anlatamamıştır. Örnekleme gerekirse o çok sözünü ettiği milliyetçilik için Türkese ancak şunları söyleyebilmiştir: «Herşey Türk milleti için, Türk milleti ile beraber ve Türk milletine göre sözleriyle özetlenebilecek, Türk milletine bağlılık, sevgi ve Türkiye Devletine sadakat ve hizmettir.» (Türkese, Temel Görüşler, Sf. 46) Türkese'nin bu açıklaması bir Amerikan Cumhurbaşkanı'nın demokrasi yönetimi için verdiği demagojik tanımın kelimelerinin değiştirilmesinden başka bir şey değildir. Söz konusu tanım şöyledir: «Demokrasi halkın halk için, halkla beraber, halk tarafından yönetilmesidir.» Türkese o kimseye bırakmadığı milliyetçilik ışığını tanımlamak için bile bir Amerikan Cumhurbaşkanı'nın cümlesini çalmaktadır. İşin daha da garibi güya tüm yollarına ışık tutan, onları aydınlatan milliyetçilik ışıkları o kadar içi boş, kitlelerin somut taleplerine cevap vermekten o kadar uzak bir «ışık»tır ki çok istemesine rağmen Türkese milliyetçiliği kitlelere somut olarak ne vereceğini birkaç satırda da olsa açıklayamamaktadır. Boş vaatleri sıralarken mangalda kül bırakmayan Türkese iş somuta geldiğinde, pratik çözüm sorulduğunda yalanlarını böyle çok kaba birkaç cümle ile geçiştirmeye çalışmaktadır. Bir başka «ışık» olan Endüstricilik ve Teknikçilik için ise Türkese hepsi, hepsi şunu yazabilmiştir: «Türk milletinin kalkınması için acele sanayileşmesi lazımdır.» (Türkese, age, Sf. 48) Türkiye'ye kapitalizm girmeye başladığından bu yana burjuvazinin ve onun siyasetçilerinin ağzından düşürmediği bir

tekerlemedir sanayileşmek. Her bütçe tasarısı tartışmasında tüm milletvekillerinin hep bir ağızdan konuştukları sanayileşme için... yatırımların artırılması için... büyük laflardır. Her kalkınma planının giriş bölümünde «Türkiye'nin kalkınması için en kısa zamanda için en kısa zamanda sanayileşmesi lazımdır. Bu amaçla planımız...» ibaresi eksik olmaz. Ama bunun nasıl başarılabileceği, emperyalizme bağımlı kapitalist bir ülkede bunun mümkün olup olmadığı, bu sanayileşmenin kimler adına, neler pahasına gerçekleştirileceği ve kimlerin değirmenine su taşıyacağı hep gözardı edilen sorunlardır. Hemen hemen 70 yıldır tekrarlanan bu tekerlemeyi büyük birşey bulmuş gibi «ışık» halinde Türkese yeniden ısıtıp kotarmaya çalışmaktadır. Türkese'nin bu beylik büyük açıklamalarına karşı pek fazla birşey söylemeye de gerek yoktur. Bu nedenle biz bu büyük açıklamaları bir kenara koyup bu yazımızdan itibaren Türkese'nin 9 Işık doktrini adını verdiği doktrini ele alacağız.

MİLLİYETÇİLİK VE CEMİYETÇİLİK

«Savunduğumuz milliyetçilik, insan sevgisine dayanan demokratik milliyetçiliktir... Demokratik milliyetçilik, **milli bütünleşme ülküsüdür.** Bu ülkü milleti bir bütün olarak kucaklar. Bu ülküde marksist-sosyalistlerin yaptığı gibi, toplum, fertlerin üretim araçlarına ilişkisi yönünden, burjuva sınıfı ve proletarya sınıfı olarak ikiye bölünmez. Demokratik milliyetçilikte... sosyalist sınıf teorisi yoktur.» (Türkese, age, Sf. 69, 70)

İçinde yaşadığımız toplumda proletarya ve tüm emekçi halk ağır bir sömürü ve zulüm altında bulunmaktadır. Proletarya ve emekçi halkımız içinde bulunduğu bu durumun tam olarak sebeplerini ve bu durumdan nasıl kurtulacağını bilmese de bu sömürü ve zulme karşı kesin bir nefret beslemektedir. Kabaca toplumun bütününe baktığında proletarya bir yanda çalışan kendini öte yanda onu çalıştıran patronları, bir yanda beyin ve bilek gücüne sahip kendini öte yanda makinalara, fabrikalara yani üretim araçlarına sahip patronları görür. Bu gözlem proletaryaya toplumda 2 temel sınıfın çalışanlar sınıfı ile çalıştıranlar sınıfının, işgücünden başka satacak bir şeyi olmayan işçi sınıfı ile tüm üretim araçlarına sahip patronlar sınıfının olduğunu gösterir. Böylece proletarya ağır sömürü ve zulüm altında bulunmasının sebebinin kaba da olsa toplumdaki sınıflar olduğunu ve kendisinin üretim araç-

larına sahip olmaması olduğunu anlar. Ancak bu durum onda sadece bu topluma, sınıflı topluma, üretim araçlarının özel mülkiyetinde küçük bir azınlığın elinde olduğu topluma karşı bir kin uyandırır. Bu durumdan nasıl kurtulacağını, bu sömürü ve zulüm çemberini nasıl kıracağını bilemez. İşte proletarya ve emekçi halkın bu muhalefetini ve burjuvaziye karşı sömürü ve zulümden doğan kinini bilen tek elci burjuvazinin gözü dönmüş savunucuları faşistler herşeyden önce proletarya ve emekçi halkın bu muhalefetinin sebebini yani sınıfların varlığı gerçeğini onların gözünde silmeye çabalarlar. Bunun neticesinde sınıf gerçeğini ve toplumdaki sınıf mücadelesini reddederken onun yerine toplumsal dilimleri ve milli bütünlüğü koymaya çabalarlar. Bu çabalamadan sonuç alabilmek için sömürü ve zulüm çarkından nasıl kurtulacağını bilmeyen proletarya ve emekçi halk laf canbazlıkları, yalanlarla yaşanan dünyadan koparılmaya, boş vaatlerle aldatılmaya çalışılır. Faşistlerin bu evrensel taktiklerinden hareketle ülkemizde faşist ideolojinin savunucusu Türkese de bir ülkü ortaya atmıştır: demokratik milliyetçilik... milli bütünleşme ülküsü... sınıfların kaynaşması ülküsü... Türkese'nin buluş olarak ortaya attığı bu ülkü burjuvazinin yıllardan beri proletarya ve emekçi halkı aldatabilmek için anlattığı fark yok, sınıf yok, bütünlük var teranelerinin bir devamından başka bir şey değildir. Vehbi Koç'tan Sabancı'ya kadar tüm tek elci burjuvaların, AP'lisinden CHP'lisine kadar hemen tüm milletvekillerinin ve burjuvazinin işçi sınıfının mücadelesine içine sızdığı ajanları sarı sendikacıların ve onların başı Halil Tunç'un anlattığı hep aynı hikayedir. Tek, tek fabrikalar için onlar su hikayeyi anlatırlar: «Biz burada bir aile gibiyiz, fabrika benim değil hepimizdir. Nasıl ailede baba çocuklarından sözünün dinlenmesini, saygı gösterilmesini beklerse aramızdaki fark benim baba sizlerin de benim oğullarım olmanızdır. İşbölümü sonucu ben fabrikanın idari işlerini yönetiyorum, siz işçi oğullarım da makinaları yönetiyorsunuz. Bir ailede nasıl bütün yük babanın omuzlarında ise fabrikamızda da esas yük benim omuzlarımdadır.» İşçiler ne zaman zam talebinde bulunsalar, en küçük bir şey talep etse ya da sendikalaşma çalışmasına girse patronun anlattığı bu ve buna benzer masallardır. Ancak patron baba işçilerden birinin anası, bacısı hastalansa da izin istese, ailesini geçindiremediğinden zam istese bol bol nasihat verir; işçiler sendikalaşsa gönül rahatlığı

DOKTRİNİ / 1

N SİLİK KOPYASI

KAPİTALİST SINIFLI TOPLUMDA İMTİYAZSIZ, SINIFSIZ KAYNAŞMIŞ BİR KÜTLEYİZ EDEBİYATI KÖTÜ BİR YALANDAN ÖTE GİDEME MEKTEDİR. OYSA Kİ TÜM ÇALIŞAN İNSANLIK İMTİYAZSIZ, SINIFSIZ KAYNAŞMIŞ BİR KÜTLE OLACAKTIR; ANCAK BU MİLLÎ BÜTÜNLEŞME, BURJUVA ÜLKÜSÜYLE DEĞİL TARİHİN AKIŞI İÇERİSİNDE SINIF MÜCADELESİ SONUCUNDA KURULACAK SINIFSIZ TOPLUMDA OLACAKTIR.

ğıyla güya hepsinin sahibi oldukları fabrikayı tüm işçi oğullarını açlığa mahkum etmek pahasına da olsa kapatır ya da önder olan işçi oğullarının işine son vererek onları ne kadar çok sevdiğini gösterir. Tek tek fabrikalar için anlatılan bu aile hikayesi tüm ülke çapında «imtiyazsız, sınıfsız kaynaşmış bir kütleyiz» hikayesine yerini bırakır. «Tüm ülkede yaşayan insan topluluğu içinde üstün haklara sahip yani imtiyazlı bir sınıf (yani burjuvazi) ve bu sınıfın ezdiği, sömürdüğü bir başka sınıf (yani proletarya) yoktur. Hepimiz eşitiz, hepimiz kardeşiz.» Bir tarafta çalışan üreten ve bunun karşılığında ölmeyecek kadar pay alan proletarya, öte yanda yan gelip yatan, tüketici ve üretim araçlarına sahip olduğu için üretimde yaratılan tüm değerlere el koyan burjuvazi. Bir tarafta kol gücü ve meslek bilgisi dışında hiçbir şeye sahip olmayan proleterler öte yanda ülkenin yeraltı, yerüstü tüm zenginliklerine sahip burjuvalar.

Bir tarafta boğaz tokluğuna çalışan proleterler, öte yanda istediği an işçileri işten atabilen, onları açlığa mahkum edebilen patronlar. Bir tarafta açlıkla pençelesen proleterler, öte yanda köpeklerini özel yemeklerle besleyen burjuvalar. Bunlar kardeş midir? Elbette hayır!

Öyle ise Türkes'in milli ülkü dediği milli bütünleşme ülküsü burjuvazinin ülküsüdür. Türkes gerçekten de burjuvazinin yıllardan beri proletarya ve emekçi halkı uyutabilmek için kullandığı yalanları yeni biçimler altında, ülkü adı altında yeniden ileri sürmektedir. Türkes proletarya ve emekçi halkı patronlar sınıfına peşkeş çekebilmek için milliyetçilik yalanının arkasına sığınarak yılların burjuva aldatmacası milli bütünlük teranesini büyük ülkü olarak ilân etmektedir.

Burjuvazi bu yalana neden ihtiyaç duymaktadır? Emperyalizme bağımlı kapitalist bir ülke olan ülkemizde hakim olan tekелci burjuvazi ekonomik ve siyasî birçok açmaz karşısındadır. Bir yandan çürüyen ve asalaklaşan emperyalist kapitalizmin hakim olduğu dünya kısa aralıklarla büyük iktisadi bunalımlar içine girmektedir. Bu bunalımlar büyük emperyalist kapitalist ülkeleri sarstığı gibi Türkiye gibi geri kalmış kapitalist ülke ekonomilerini daha da fazla sarsar. Bu anlamda üretim maliyetinin yükselmesi, üretilen malları satacak pazarların yokluğu tekелci burjuvaziye sıkıştırır. Öte yandan işçi sınıfının zorlaşan yaşam koşulları, artan hayat pahalılığı karşısında giderek yoğunlaştırdığı ekonomik mücadele patronları daha da fazla sıkıştırır. Nihayet bu

zorlukları yenebilmek için daha da azgınlaşan tekелci burjuvazi sömürü oranını arttırabilmek için başvurduğu baskı ve zulüm toplumdaki tüm emekçi katlardan büyük bir muhalefet görür.

Proletarya ve emekçi halkın demokratik muhalefeti burjuvazinin iktidarına karşı yükselir. İşte tüm bu etkenler burjuvaziye çeşitli yalanlarla aldatmaya çalışmaya zorlar. İşte milli birlik, beraberlik edebiyatı, Türkes'in milliyetçilik ülküsü böyle bir zorlamanın ürünüdür. Bu yalanla amaçladıkları proletarya ve emekçi halkın yaşamak için ileri sürdüğü ekonomik talepleri engelleyebilmektir. Bu yalanla amaçladıkları tekелci burjuvazinin baskı ve zulüm düzenini meşrulaştırmaktır. Bu yalanla amaçladıkları yükselen iktidarları tehdit edebilecek toplumsal muhalefeti en azından kısa bir süre söndürebilmektir. Bu yalanla amaçladıkları toplumdaki sınıf gerçeğini ve sınıflar mücadelesini gözlerden kaçırmaktır.

Oysa ki yukarıda da belirttiğimiz üzere toplum temel olarak iki sınıfa ayrılmıştır: Proletarya ve burjuvazi. Sınıfların varlığı burjuvaziye ve onların kan dökücü uşağı Türkes'i kızdırmak için sosyalistlerin uydurdıkları bir şey değil, tersine en kaba bir gözle bile bakıldığında görülen toplumsal bir gerçektir. Zaten sınıfların varlığı bilimsel anlamda sosyalizmin kuruluşundan önceleri kapitalist toplumu inceleyen bizzat burjuva bilim adamları tarafından teklif edilmiş bir gerçektir. O halde sınıf meselesinde Türkes neden sosyalistlere saldırmaktadır? Çünkü dünyada ilk defa işçi sınıfının bilimini kuran ustalar sınıfların varlığı ve sınıf mücadelesinden hareketle toplumun gelişim yollarına uygun olarak bu gün içinde yaşadığımız burjuvazinin düzeni olan kapitalizmin yerini işçi sınıfının düzeni olan sosyalizmin alacağını ve bunu da tüm çalışan insanlığın kurtuluşu olan sınıfsız toplumun izleyeceğini ispatlamışlardır.

Kapitalist toplumda üretim araçlarının mülkiyeti giderek daha da küçük bir azınlığın, tekелci burjuvazinin elinde toplanır. Bunun neticesinde daha geniş halk kesimleri mülksüzleşirken binlerce işçinin çalıştığı büyük fabrikalar açılır. Üretim araçlarının özel mülkiyetine sahip olan tekелci burjuva azınlık ülkenin tüm siyasî ve iktisadi kararlarını tek başına alır. Üretimin plânlanması toplumsal ihtiyaçlara göre değil bu azınlığın kâr, daha fazla kâr dürtüsü uyarınca yapılır. Üretim araçlarının mülkiyeti küçük bir azınlığın elinde toplanırken üretimin boyutları çok daha büyük

bir yere ulaşır. Böylece üretim toplumsallaşır. Bu durum bir çelişkidir. Bu çelişkinin çözümü üretim araçları mülkiyetinin bir avuç azınlığın elinden alınarak üretimin toplumsallaşmasına uygun olarak topsullaşmasıdır. Bu çelişkinin çözümü tekелci burjuvazinin milyonlarca proleter ve emekçi halk üzerinde sömürsünü koruyan tekелci burjuvazinin güvenliğini sağlayan baskı ve zulüm mekanizması burjuva devletin ve burjuva iktidarının yerini milyonlarca proleter ve emekçi halkın devletine ve iktidarına bırakmasıdır. Bu çelişkinin çözümü kapitalist toplumun içinde bulunduğu açmazın çözümüdür. Bu anlamda bu çelişkinin çözülmesi burjuvazinin iktidarının ve sömürsünün yıkılmasını da beraberinde getirir. İşte bu nedenle yani sınıf mücadelesinin kaçınılmaz olarak varacağı nokta sosyalizm olduğundan tekелci burjuvazi sınıf gerçeğine hele hele de sınıf mücadelesine şiddetle karşı çıkar.

SONUÇ

Türkes'in insanlık sevgisi adına gerçekte patronlara karşı duyduğu hizmet duygusundan hareketle ortaya attığı milli bütünleşme ülküsü ve milliyetçilik ışığı gerçekte gördüğümüz gibi burjuvazinin bir ülküsüdür ve emekçi halkın çıkarları ile hiç bir ilgisi yoktur. Kapitalist sınıflı toplumda imtiyazsız, sınıfsız kaynaşmış bir kütleyiz edebiyatı kötü bir yalandan öte gidememektedir. Oysa ki tüm çalışan insanlık imtiyazsız, sınıfsız kaynaşmış bir kütle olacaktır; ancak bu milli bütünleşme burjuva ülküsüyle değil tarihin akışı içerisinde sınıf mücadelesi sonucunda kurulacak sınıfsız toplumda olacaktır. Bir avuç tekелci patronun sömürü ve zulmü altında proletarya ve emekçi halkın çıkarlarının burjuvaziye uyduğuna söyliyene milli bütünleşmeyi öneren Türkes, proletarya ve emekçi halkın işte bu nedenle en bilinçli ve gaddar düşmanıdır. Temel gerçek şudur ki ülkemizde baskı ve zulüm mekanizmasını kurmuş olan tekелci burjuvazi proletarya ve emekçi halkımızı inim inim inletmektedir. Bu zulüm ve sömürü çarkı ancak proletarya ve emekçi halkın iktidarıyla kırılacak ve bu yoldan tüm çalışan insanlıkla beraber gerçek imtiyazsız, sınıfsız kütle sınıfsız toplumda yani ~~milliyetçi~~ ulaşılacaktır.

FKP22.kongresi: İDEOLOJİK TAVİZ

... proleter devriminin asıl özü, yani proletarya diktatörlüğü... Hiçbir biçimde abartma yapma korkusuna kapılmadan söylenebilirki, bir tüm olarak proleter sınıf mücadelesinin anahtar sorunu, budur... (LENİN - Proletarya devrimi ve Dönek Kautsky).

Burjuva ve küçük burjuva aydınlarının zihin jimnastiği ve laf ebeliği olarak değil, işçi sınıfının esaret ve sömürden kurtuluş silahı burjuvaziye karşı yürüttüğü sınıf mücadelesinde eylem kılavuzu olarak, marksist düşüncenin canıncı noktasının - «diktirinin asıl özünü» - proletarya diktatörlüğü teori ve pratiği olduğunu herkes bilir.

Bunun böyle olduğu, Fransız Komünist Partisi tarafından da kabul ediliyordu. Ne var ki 4-8 Şubat 1976 tarihinde toplanan son, 22. FKP Kongresi «... proletarya diktatörlüğü kavramının, Fransız Komünist Partisinin ülkeye yaptığı önerinin gerçekliğini ifade etmediğini dikkate alarak; bundan sonra proletarya diktatörlüğünün Parti'nin hedefleri arasında yer almamasını...» kararlaştırarak Marksizmin bu en temel ilkesine karşı çıktı.

Daha önceleri de «sosyalizme... yeni ve orijinal yollarla yürümek» gibi muğlak ve marksizmin devrimci ilkelerinin sessizce geçiştirilmesinin ifadesi olan yanlış tanımlamaları kullanmalarına rağmen (Bak. Ortak hükümet programı, 19) FKP ve onun önderlerinin politikada bu derece açık ve net anti-marksist tavır almaları ve bunu tüzük önerisi olarak getirmeleri doğrudan doğruya, sosyalist parti ile girişilen ittifakın ve bu ittifakın kendilerine yüklediği ideolojik görevlerin ihmal edilmesinin ürünüdür.

İşçi sınıfı sosyalistleri mevcut siyasi iktidara karşı yürüttükleri siyasi mücadelede mümkün olan en geniş ittifakı yapmaya, dolayısıyla karşı devrimci güçleri en güçsüz duruma düşürmeye çalışırlar. Fakat bunu yaparken asla, ideolojilerinden ve politik bağımsızlıklarından fedakarlık etmezler. İşçi sınıfının çıkarlarının en tutarlı savunucuları olan onlar için, mücadelelerinin uzun vadeli başarısının tek garantisi yalnız ve yalnız bu ideolojik ve politik bağımsızlıkları ve tutarlılıklarıdır. Bunun dışında küçük-burjuva ideolojisine ve politikasına verilen her taviz, onlar önünde takınılan her teslimiyetçi, uzlaşma tavrı-kısa vadede Partinin etkisini güçlendirse, kof bir etkinlik sağlasa bile, bu sahte bir güçlenmedir. Sınıf mücadelesinin sert ve zorlu dönemeçlerinde iflas edecek, Parti'yi uçuruma sürükleyecek 2. Enternasyonal partilerinin güçlenmesine benzer bir güçlenmedir.

İŞÇİ SINIFI BİLİMİ VE DEVLET

İşçi sınıfının bilimi olan marksizm, ortaya çıkışından itibaren sınıf muhtevasına sahip olan, hakim sınıfların kendilerinin çok iyi bildiği, ezilen sınıfların ise bunu öğrenmelerinin «çok tehlikeli» sonuçlar doğuracağını iyice kavradıkları devlet ve niteliği konusuna doğru açıklamaları getirmiş, böylece işçi sınıfının, sayesinde kurtuluşlarını sağlayacağı bir teorik silah edinmelerini mümkün kılmıştır.

Devlet, sınıfların doğuşu ile beraber hakim sınıfın ezilen sınıfları baskı ve esaret altında tuttuğu bir mekanizma olarak ortaya çıkmıştır; ki varlığı ve işleri doğrudan doğruya sınıfların varlığı ve aralarındaki mücadele ile ilintilidir ve sınıfların varolduğu müddetçe de varlığını sürdürecektir.

Sömürücü sınıflar tarih içinde sürekli olarak ellerinde tuttukları devlet cihazının baskı ve zor gücüyle ezilen sınıfları sömürbilmişlerdir. Sömürücü sınıfların değişmesi ile beraber (feodallerin yerine burjuvaların geçmesi vs.) devlet cihazında biçimsel değişiklikler olmasına rağmen muhteva olarak yani devletin hakim sınıfın «zor ve baskı aracı» olması anlamında farklı bir durum ortaya çıkmamış aksine her sömürücü sınıf kendinden önceki sınıftan devraldığı devlet cihazını daha mükemmelleştirip, geliştirmiştir.

Günümüzde de devlet, sınıfların varlığı temel üzerinde hakim sınıfın ezilen sınıf üzerindeki baskı aracı olarak görevini devam ettirmektedir; işçi sınıfına karşı burjuvazinin sınıf çıkarlarının koruyucusudur. Başlıca görevi kapitalistlerin mülkiyetini ve bu mülkiyetin temeli olan artık-de-

ğer sömürsünü idame ettirmek, işçi sınıfının sınıfsal kurtuluşu için yapacağı mücadeleye set çekmektir. Bu yolda açık veya gizli her türlü baskı ve zor burjuvazinin tanıdığı ve kabul ettiği temel kanundur.

Görülüyorki, biçimleri hakim sınıflar arasındaki çelişkiler ve en önemlisi emekçi halkın demokratik direnişi yüzünden nispi farklılıklar arzetsen bile (açık faşizm, liberal demokrasi... vs) sonuç olarak her kapitalist devlet doğrudan doğruya burjuvazinin sınıf diktatörlüğünün tutarlı ve değişmez bir ifadesidir. Ancak bütün burjuvalar ve onların işçi sınıfı içindeki uzantıları olan oportünistler bu gerçeği görmemeziğe gelmekte, daha doğrusu kendileri bunu çok iyi bilmelerine rağmen kitlelerin mücadelesini yalıtma ve burjuvazinin kuyruğuna takmak amacı ile örtbas etmektedirler. Onlar, mantiki sonucu işçi sınıfının da kendi iktidarını kurmak düşüncesi olacak olan sınıf diktatörlüğü gerçeği yerine «sınıflar-üstü devlet», veyahut çoğunluğun azınlığa saygı ile itaat edebileceği daha doğrusu burjuvazinin sayıca azlığına «efendice» boyun eğeceği «saf» demokrasi saçmalıklarını öne sürmektedirler. Evet, burjuva demokrasilerinde kelimelerin dar anlamında demokrasi vardır, ama bu demokrasi kimin içindir? Burjuvazi için ve burjuvalar arasında... En gelişmiş demokrasi bile işçiler için diktatörlükten başka birşey değildir.

«... Bir liberal için 'demokrasiden' genel olarak söz etmek doğaldır. Ama bir marksist bunu sormayı hiçbir zaman unutmaz: 'hangi sınıf için? Herkes bilirki... eski çağlarda çıkan köle ayaklanmaları, eski çağ devletinin aslında, köle sahiplerinin bir diktatörlüğü olduğunu ortaya koyuyordu. Bu diktatörlük köle sahipleri arasındaki ve onlar için olan demokrasiyi ortadan kaldırdı mı? Kaldırmadığını herkes biliyor.»

(Lenin, Dönek Kautsky - 86)

«Saf» demokrasinin işçileri kandırma isteyen bir burjuva yalanı olduğunu söyleyen Lenin, Proletarya diktatörlüğü kavramını unutturmak, onu boş bir tekerleme haline getirmek isteyen 'Dönek' Kautsky'ye mevcut burjuva demokrasisinin gerçek yüzünü, sınıf bilinçli işçilere neler ifade ettiğini şöyle anlatıyor: «... Modern devletin temel yasalarını, yönetimini, toplanma özgürlüğünü, basın özgürlüğünü, ya da 'yasa önünde herkesin eşit olduğu' ilkesini alın; her dürüst ve sınıf bilincine varmış işçinin yakından tanıdığı burjuva demokrasisinin iktidarluluğunun kanıtını her adımda göreceksiniz. Demokratik olsa bile, anayasasında burjuvaya, işçilere karşı asker yollama olağanüstü durum ilân etme, 'düzeni bozucu' bir olay karşısında ya da sömürülen sınıfın kölelik durumunu değiştirmeye, köle değilmiş gibi davranmaya çaba gösterme durumu karşısında benzeri tedbirler alma gibi şeyleri güvence altına almayan, bu konuda en ufak bir açık veren devlet yoktur. Kautsky, burjuva demokrasisini utanmadan süslüyor; örneğin, Amerika'da ve İsviçre'de en demokratik ve cumhuriyetçi burjuvazinin grev yapan işçilere nasıl davrandığını söylemeyi unuttuyor.» (Lenin age-96).

PROLETARYA DİKTATÖRLÜĞÜ

En saf ve gelişmiş haliyle bile burjuvazinin proletarya üzerindeki diktatörlüğünün ifadesi olan burjuva demokrasisi karşısında proleterlerin takınacağı tek tutarlı tavır: kendi sınıf anlayışlarının ve çıkarlarının savunucusu olan kendi demokrasi (devlet) anlayışlarını, yani kısa deyimle proleter demokrasisini ileri sürmeleri, uğrunda 1871 Komünarlarının ve 1917 sovyet işçilerinin benzeri, uzlaşmaz bir sınıf ruhuyla mücadele etmeleridir.

Ücretli köleliğin zincirlerini kırma kavgalarında proleterlerin burjuva diktatörlüğünden (demokrasisinden) beklediği veya bekleyebileceği hiçbir şey yoktur, olmamalıdır. Onların kurtuluşu kendi mücadelelerinin ve kendi rejimlerinin sonunda mümkün olacaktır.

Oportünistler ve marksizm kalpazanları çeşitli yalanlarla, şartların değiştiği masallarıyla (şanki sınıf mücadelesi sona ermiş gibi), sahtekarca örneklerle (utanmadan Şili vb. örneklerini kendilerine kalkan edinmeye çalışıyorlar) kısacası binbir dereden su getirerek 'artık, proletarya diktatörlüğünün fonksiyonunu yitirdiğini', söylüyorlar.

Proletarya diktatörlüğünün ilk defa kavram olarak 1852 de getiren (daha önce 'egemenlik' vs.

biçiminde daha kapalı getirilmiş, özellikle 1848 devriminin sonucu yerleşmiş, klasik kavramı formüle etmişlerdi) Marks, proletaryanın neden 'kendi demokrasi'sini amaçlamak zorunda olduğunu, bunun tarihin akışı içinde gerekli ve tabii olduğunu ve bu konuda kendi katkısını şöyle anlatıyordu: «... Burjuva tarihçiler bu sınıflar mücadelesinin tarihsel gelişmesini benden çok önce tespit etmişler ve burjuva iktisatçıların sınıfların iktisadi anatomisini benden çok önce yapmışlardı. Benim yeni olarak yaptığım şey: 1 — Sınıfların varlığının sadece üretimin, belirli tarihsel aşamalarına bağlı olduğunu 2 — Sınıflar mücadelesinin zorunlu olarak proletarya diktatörlüğüne götürdüğünü; 3 — Bu diktatörlüğün de tüm sınıfların ortadan kalkması ve sınıfsız bir topluma geçişten başka bir şey olmadığını göstermek oldu» (5. Mart, 1852 tarihli, J. Weydemeyer mektup).

Görülüyorki, devlet ve devletin bir biçimi olan demokrasi doğrudan doğruya sınıf mücadelesinin ürünüdür; her sınıf gibi proletarya da eğer kölelikten kurtulmak-beraberinde tüm insanlığı kurtarmak istiyorsa oyun kurallarına uymalı, kendi kendini aldatmamalı veya bir takım küçük-burjuva sosyalistlerinin avutucu sözlerine iltifat etmemelidir.

FKP'NİN ORJİNAL TEZLERİ

Son FKP kongresinin kararlarında olduğu gibi (bak. Yürüyüş dergisi, sayı, 36,45) «en geniş, herkes için», «sonuna kadar götürülmüş» demokrasi talepleri işçilerin gözüne atılan küldür ve bu yüzden savunucuların subjektif inançları ne olursa olsun sadece ve sadece Lenin'in deyişiyle «bir liberalin yalanlarından» başka birşey değildir.

«En geniş», «sonuna kadar götürülmüş» demokrasi ne kadar çok gelişmişse, burjuvazi için tehlikeli büyük bir politik anlaşmazlıkla ilgili olarak, katliam ve iç savaş o kadar yakındır...» (Lenin, age - 97).

Sosyalizmi kurma konusunda marksist devlet ve devrim prensiplerinin «günümüze uymadığını» «asıl meselenin ülke halkının aritmetik çoğunluğunu kazanmak» ve bu çoğunluğun manevi baskısı sonucu, «... gericiliği... halkın büyük çoğunluğu tarafından özgürce dile getirilen tercihlere saygı göstermeye zorlamak» olduğunu söyleyen tezlerle karşı (bak. yürüyüş, sayı 45) Lenin, aynı görüşleri değişik kelimelerle ifade eden Kautsky'yi eleştirirken şunları söylemektedir: «... Kautsky, bilgi geçinen bir avanağın çok bilmişliği, ya da on yaşındaki bir kız öğrencinin saflığıyla soruyor: Çoğunluk bizdeyse diktatörlüğe neden ihtiyacımız olsun? Marks ve Engels açıklıyorlar: Burjuvazinin direnmesini kırmak için; gericilere korku vermek için; silahlı insanların burjuvaziye karşı otoritesini kurmak için; proletaryanın, düşmanlarını zorla teslim almak için.

Kautsky bu açıklamaları anlamıyor. Demokrasinin 'saflığı' ile aklı çelinişmiş, onun burjuva karakterinden başka yanını görmez olmuş halde, durmadan şunu ileri sürüyor: çoğunluk, çoğunluk olduğundan, azınlığın 'direnmesini kırmak' ve 'onu zorla teslim almak' ihtiyacını duymaz, demokrasiyi çiğneme hallerinin önüne geçmek yeterlidir.» (Lenin, age-104, altını biz çizdik)

SOSYAL — DEMOKRATLARIN YANINA, MARKSİZMİN UZAĞINA ...

FKP'nin son kongresinde aldığı kararların; marksist genel doğruların yanında ve bununla birlikte, bugüne kadar izledikleri ideolojik hatta nazaran ne büyük ölçüde bir gerileme olduğunu daha iyi anlayabilmek için, daha dolambaçlı fakat daha somut bir örnek verelim.

Rolan Leroa (FKP politbüro üyesi) nın yazdığı «Sahte sosyalizm çeşitleri ve gerçek sosyalizm» adlı ve değişik sağ ve 'sol' grupların eleştirisinin yapıldığı makaleyi incelediğimizde çok ilginç, o ölçüde de FKP'nin ideolojik gerilemesi hakkında fikir veren bir durumla karşılaşmaktayız. (Bak. Barış ve sosyalizm problemleri dergisi, Mayıs 1972, sayı 5-95).

R. Leroa İsveç örneğini vermekte ve sosyal-demokratları (Fransa'da sosyalistler) «sosyalizm yolunun reformlardan geçtiğini» söyledikleri için eleştirmektedir. Peki, «sosyalizm ekonomik, sosyal ve siyasi yaşamın sürekli demokratikleştirilmesi, sonuna kadar götürülmüş demokrasidir» derken, FKP kongresi farklı bir şeyi söylemektedir? Ha-

PAHASINA İTTİFAK...

yırl! Sonuçta her iki tarafın da aynı şeyleri söylediğini anlayabilmek için reformlar-sosyalizm ilişkisinde kongrenin, diğer bir söylediğine bakalım:

«... İnaniyoruz ki: Ülkemizde sosyalizm, halkımızın büyük ve yılmaz mücadelelerle elde ettiği demokratik kazanımların korunması ve gelişmesiyle özdeşleşmek zorundadır. Böyle olmak zorundadır ve olabilir.» (Bak. Yürüyüş, sayı 45)

«Geliştirilmesi ve korunması» talep edilen «demokratik kazanımların» marksist dildeki tam ve açık karşılığı demokratik hakların elde edildiği REFOMLAR'dır. Evet, sosyalistler kitlelerin dışı dışı mücadeleleri sonucu kazandıkları «demokratik kazanımları» diğer bir deyişle reformları korur ve geliştirmeye çalışırlar, ama hiçbir zaman onu, yani reformları sosyalizmle eş tutmazlar; arada büyük, çok büyük —iktidarın işçi sınıfında veya burjuvazide olduğu kadar, aradaki fark kadar— bir benzemezlik vardır. Yalnızca denilebilir ki, FKP kongresi kararında «aşama aşama», sürekli olarak yapılacak reformlarla sosyalizme geçilebileceği söyleniyor - tamam biz de bunu, yani R. Leroa'nın sosyalistlere suçlama olarak yönelttiği eğilimi, daha doğrusu düşünce sistematiğini göstermeğe çalışıyoruz. «Sosyalizmin demokratik kazanımların korunması ve gelişmesi ile özdeşleştirilmesi» reformlarla sosyalizme geçilebileceği düşüncesinden başka birşeyin ifadesi olamaz, tam tamamına odur.

«... Politik iktidar sorunu, onun işçi sınıf ve mütefikleri tarafından devrimci yolla ele geçirilmesi.» sorunu sosyalistler tarafından «örtü bas» edilmektedir (age-373). Ancak kongre kararı da değişik biçimde aynı çabanın içindedir, o da iktidarın devrimci yolla ele geçirilmesi sorununu örtbas etmektedir. «İktidarın sınıf niteliğinin değişmesi gerektiğinden» söz eden Kongre kararı incelenip de sınıf niteliği değişen, eski iktidar yerine gelmesi veya geçirilmesi vs. düşünülen yeni iktidarın, nitelikleri, yapması gerekenleri ona ithaf edilen görev ve hakları görülünce meseleyi daha iyi kavrayabiliyoruz. Kongre kararı, kurulması düşünülen iktidarın niteliği, kuruluş biçimi, görev ve yetkileri hakkında şunları söylüyor: «Bu iktidar, genel oyla özgürce ortaya konan tercihler temelinde dayanarak kurulacak ve çalışacaktır; görevi, ülkenin ekonomik, toplumsal ve siyasal tüm yaşamının sonuna kadar demokratikleştirilmesini gerçekleştirmek olacaktır. Bu iktidar, halkın demokratik tercihlerine saygı göstermekle ve saygı gösterilmesini sağlamakla yükümlü olacaktır.»

«Politik iktidar sorununun devrimci yolla...» çözümünü görmeyen Fransız sosyalistleriyle, kongre kararı ne büyük bir uyumun içinde... Bir tarafın gerileyip, diğerinin oportünist çizgisine indiğini bundan daha iyisi gösteremez.

MC'nin faşist tırmanışına ancak emekçi yığınların KİTLE HAREKETLERİ DUR DİYE BİLİR!

güderek CHP kuyrukçuluğu yapmaktadırlar. San ki parlamentoda işçi temsilcileri varmış gibi, orada ağırlıklı olarak güçleri varmış gibi, bütün mücadelelerini bununla sınırlamaktalar ve böylece gerçek yüzlerini, reformist yüzlerini daha iyi göstermektedirler.

SONUÇ

Daha öncede değindiğimiz gibi şurası bir gerçek ki, yükselen karşı-devrim dalgasına karşı, en önemli mücadele yolu kitlelerin devrimci mücadelesini yükseltmektir. Şu anda, MC'nin faşist tırmanışına «dur» diyebilmenin ve onu çöktürmenin yollarından en önemlisi, tartışmasız, ilerici güçleri, devrimci sınıfı harekete geçirmek, kendi dışındaki demokrat güçleri etkilemek, onları uyarmak ve böylece geniş kitle eylemleriyle muhalefete geçmektir.

Boru hattında, Seydişehirde, Tarsus ve İskenderun'da işçi sınıfı üzerinde yoğunlaştırılan baskılar karşısında, Pazarlık'ta, Mardin'de, Malatya'da tezgahlanan terör ve katliam karşısında öğretmenler ve öğrenciler üzerinde her gün arttırılan baskı ve kıyım politikası karşısında ve nihayet tüm emekçilerin ve ilerici güçlerin aleyhine

R.L. sosyalistleri «dünya sosyalist sistemine 'güya bu sistem artık çürümekte ve soysuzlaşmaktaymış' karşı hücumla geçtikleri» için eleştirmektedir. İnsan ister istemez, özellikle son zamanlarda «sosyalist sistemin çürüdüğü» gibi rezil-gerici karalamalara varmamakla beraber, «kişi özgürlükleri» gibi bazı konularda G. Marchais'nin yaptığı eleştirilerini hatırlamaktadır...

1972 de R. Leroa, sosyalistleri, «proletarya diktatörlüğünü tanımadıkları», «herkes için demokrasiyi çiğnetmeyecek kadar sosyalizm» anlayışını savundukları için eleştirmekte; «fakat kapitalist düzende bu 'herkes için demokrasi'nin anlamı ne olabilir?» diyerek iğneleyici hucumlarda bulunmaktadır. (age, 374).

Evet, 1976 da «kapitalist Fransa'da «en geniş, herkes için demokrasi» veya «... sosyalizm için mücadelede, çağımızda ve bizimki gibi bir ülkede, hiçbir şey, halkın, mücadele ve genel oy aracılığıyla demokratik olarak dile getirilen çoğunluk iradesinin yerine geçemez» demek ne demektir? Fransız sosyalist partisinin görüşlerini, onların temel taktiklerini (onları işçi sınıfı devrimcilerinden ayıran, taktikler) savunmak değildir?

SONUÇ...

FKP kongresi ile ilgili belgeleri yorumsuz (Komünistler'in Fransa için istediklerini anlatan başlığı ile aslında yorumlu) veren Yürüyüş dergisi kongrede kabul edilen tasarının ne olduğu konusunda oldukça güçlük çekmiş: «... söz konusu belge partinin kısa dönem görevlerini belirleyecek bir karar tasarısı değil. Ne de partinin teorik yaklaşımını açıklayan bir tez. Hükümet programı niteliğini de taşıyor...» Belge aslında, bütün bunlardan da önemli bir muhteva taşımaktadır. Öyle ki belgenin sınıf muhtevası, Parti'nin günlük çalışmasına da, programına da, teorik görüşlerine de etki edecek cananıcı bir konuda «marksizmin özünün yorumlanması» konusunda fikir beyan etmekte, Marksizm-Leninizm değil oportünizm doğru yönelişini belirlemektedir; ki sonuçta o konuda, yani marksizmin «o cananıcı noktası konusunda» yılların oportünist burjuva - sosyalist partisi ile FKP arasında fark kalmaktadır.

FKP kongresi Marksizmin en önemli görüşünün günümüzde hangi kombinezonlarla inkar edilebileceğinin yeni, somut bir örneğinin platformu oldu.

Rolan Leroa'nın FKP kongresindeki tavrını veya bugünkü düşüncesini bilmemekteyiz. Leroa'nın makalesinin tarafımızdan konu olarak alınması sadece FKP'nin Fransız sosyalistleri hakkındaki geçmişteki düşüncelerinin tipik ifadelerini ihtiva etmesindedir.

olarak çıkartılmaya çalışılan gerici yasalar karşısında, bütün bunlar karşısında, basında yarım yamalak yer alan basit birkaç protesto söylevi ile yetinmeyip dayanışma grevleri, destek direnişleri ve protesto gösterileri gibi geniş kitle eylemlerine girmek gerekirdi. Ama bu yapılmadı, ve halen de yapılmamaktadır. Birçok yerdeki tek tek grev ve direnişler böyle bir dayanışmadan yoksun olduğundan burjuvazi tarafından rahatlıkla ezilebilmektedir.

Emekçi yığınların faşist tırmanışa «dur» diyebilmesi ve onu alt edebilmesi için gerici ideolojilere karşı daha geniş kesimlerde ideolojik mücadeleyi örgütleyerek ve hemen bununla birlikte yığınların politik örgütlenmesi için olanca çabayı harcayarak mücadele etmeliyiz. Unutmayalım ki, faşist tırmanış karşısında hareketsiz kalmak ona sadece onun zaten baştan reddettiği ve tanımadığı yöntemlerle mücadele etmeye kalkmak, olsa olsa iyi niyetli küçük burjuva saflığından başka birşey değildir.

MC'nin faşist terör uygulamalarına aktif kitle eylemleriyle karşılık verelim. Bu bugün ilerici güçlerin asgari ortak bir platformda birleşmeleriyle mümkündür ve tek devrimci yoldur.

FAŞİZME ÖLÜM

ki küfür, dayak ve baskıyı lanetledi ve 6 saatlik işgünü, 2 saatlik mesleki eğitim ve sigorta haklarının söke söke alınacağından söz ederek, tek kurtuluşun SOSYALİZM'de olduğunu vurguladı. Mitinge katılan sendikalar adına, konuşan Tüm Tor-İş Sendikası'ndan bir konuşmacı da şunları söyledi: «Dünya çapında, ekonomik ve politik kriz içindeki yerli egemen güçlerin, içine düştükleri açmazın verdiği umutsuzlukla, işçi sınıfına, öğretmenlere, öğrencilere, sosyalistlere genel olarak halkımıza karşı kan ve terör uyguladığını, faşizmin kitle tabanı kazanmak amacıyla işçi sınıfının ekonomik-demokratik mücadelesine saldırıp bu alanda Tarsus, Seydişehir, İskenderun ve benzeri yerlerde, somut adımlar attığını, bu faşist saldırılar karşısında, uygulanan sendikacılığın, yetersiz kaldığını ülkemizdeki sınıflar mücadelesinin keskinleştiği, egemen çevrelerin bir yandan işçi-memur ayırımı ile diğer yandan, yeni anti-demokratik faşist yasalarla işçi ücretlerini dondurmaya çalıştığı, ve faşizan saldırılarını yoğunlaştırdığı günümüzde, doğru sendikal örgütlenme biçiminin militan SINIF SENDİKACILIĞI olduğunu belirterek, bir takım sendikacıların faşizme karşı mücadeleden yan çizerek faşizme karşı mücadeleyi burjuva basınında demec yayınlamaya indirmelerinin, faşizme karşı teslimiyet politikası olduğunu vurguladı. Faşizm tehdidinin, işçi sınıfının kendi sınıfsal çıkarları doğrultusunda örgütlü öncülüğünde, halkımızın vereceği aktif sınıf mücadelesinin zaferiyle ortadan kalkacağına ve nihayi hedefe, kurtuluşa varılacağına, işçi sınıfı mücadelesinin, «ekonomik-ideolojik-politik» mücadele bütünlüğünün ayrılmaz olduğunu belirtti...»

Son olarak da, TÖB-DER İzmir Şubesi adına, başkan Kenan İLHAN konuşarak şunları söyledi: «Ülkemizde, işçi sınıfı ve emekçi halkımız üzerine oynanan faşizan baskıları özel olarak da öğretmen kitleleri üzerindeki faşist baskıları teşhir ederek, kitleleri faşizan tırmanışa karşı aktif mücadeleye çağırdı. Anti-faşist ve anti-empyralist niteliğindeki kitle eylemlerine aktif olarak katılmayan kuruluşları eleştirerek, «Faşizmin tırmanışı kuru laflarla değil, bizi işçi sınıfı öncülüğünde gerçekleştirilecek somut ve aktif kitle mücadeleleriyle önlenmelidir» diyerek mitingin sona erdiğini belirtti...

KAPİTALİZMİN KOKUŞMASI RÜŞVET

kere daha görülmüştür ki aşırı kâr hırsı ile hareket eden tekeller devlet ile daha fazla iç içe girmekte, tekeller devleti giderek çok daha fazla ve yakından kontrol etmeye başlamaktadırlar. Aynı gelişimin devlet yöneticilerinde olmadığı hiç te iddia edilemez, elbette ki onlar da birer kişi olarak «gemiyi kurtarma» hesabı içinde tekellere yanaşmaktadır.

Tekeller bu tip satış işlerini görebilmek veya diğer önemli çeşitli nedenler için personelini seçerken temsilcilerinde toplumsal geçerliliği olan idari çeşitli yetenekler aramaktadırlar. Aynı şekilde toplumsal «ayrıcılıklarının» farkında olanlar da, bu «özel yetenekleri» için şirketlerden gerekli olanı istemektedirler. Meta-para ilişkilerinin hür ortamında gerçekleştirilen, usulüne tamamen uygun bir anlaşmadır bu. Böyle bir şeyin biziatihi varlığı bile bütünüyle bir sistem değil midir?

12 Mart generali Tağmaç Türkiye Sanayi ve Kalkınma Bankası'nın yüksek maaşlı bir memurudur. 12 Mart'ın 1. Ordu ve Sıkıyönetim Komutanı olan Faik Türlün de Umumi Mağazalar'da yöneticilik yapmaktadır. Umumi Mağazalar'da Vehbi Koç'un hissesinin bulunduğunu unutmasak Türlün'ün kimin memuru olduğu rahatlıkla ortaya çıkar.

Konumuz uçakla ilgili olduğundan bu dalda devam edelim. Emekli tuğamiral Adnan Numlu her çeşit yetkiye sahip olarak Türkiye'deki rüşveti dağıtan Lockheed'in ülkemiz temsilcisi olan Altay firmasında çalışır. Gene Türkiye'de rüşvet dağıttığı iddia edilen Northrop'un ülkemizdeki temsilcisi Lojistik Dairesi eski başkanlarından emekli general Ercüment Gökaydın'dır. Bunlar şimdi «vatan hizmetlerini» komisyon karşılığında Türkiye Silahlı Kuvvetlerine uygun silahlı araç bulabilmek için yapmaktadırlar. İşte yabancı ve yerli tekeller ve onlar için bütünüyle maaş ve komisyon karşılığı çalışan seçkin ve yetenekli memurları. Bu bütünüyle, tam bir sistem değil midir?

KAPİTALİZMİN KOKUŞMASI

“RÜŞVET”

Loockheed tekelinin uçaklarını satabilmek için çeşitli ülkelere dağıttığı rüşvet, tüm dünyanın ilgisini üzerinde toplamış, olay enine boyuna çeşitli çevrelerce incelenmeye başlamıştır.

Rüşvet, sınıflı toplumun bir hastalığıdır. Tarih boyunca çeşitli çevrelerin işlerini gördürebilmek için önemli kişilere rüşvet yedirmek mecburiyetinde kaldıkları bilinen bir gerçektir. Rüşvet kapitalist toplum içinde hiç de yeni değildir. Her ne kadar, bu son olay burjuva basınınca «demek bizde de rüşvet oluyormuş» gibi ele alınmaya çalışılsa da, onlar rüşveti sanki yeni bir şeymiş gibi göstermek isteseler de kapitalizm için bunun yeni bir şey olmadığını herkes bilmektedir.

Yalnız «Loockheed olayı» böyle basit ve hayli yaygın olan rüşvet olaylarından anlam bakımından farklı, o; çeşitli boyutları ile iyice incelenmesi sonucu bize kapitalist emperyalist sistemin ekonomik, toplumsal, siyasi bütün niteliklerini açıklayabilmekte ipuçları veren karmaşık bir olaydır.

OLAY NEDEN AÇIĞA ÇIKTI?

Bu soruya verilecek doğru cevap emperyalizmin önemli bir niteliğini de açıklamayı beraberinde getirecektir. Tekelcilik her ne kadar ticarî, sanayi, mâlî ekonominin herhangi bir dalında rakipsizlik demekse de tamamen böyle değildir. Tekelcilik rekabeti kaldırarak doğar, ama onu tamamen yok edemez. Rekabet eden şirketlerin seviyesinde hatırı sayılır bir azalma vardır ama rekabetin tamamen ortadan kalktığından bahsedilemez. Aksine toplumsal hayatın ekonomik, siyasi, kültürel bütün alanlarına giren, onları bütünüyle kendi kontrolü altına almaya yönelik tekelcilikte, çeşitli tekelin kendi aralarından girdikleri rekabet bu güçlü niteliklerinden ötürü çok daha şiddetli olmakta toplumsal hayatın bütününde her yönüyle etkisini göstermektedir.

Geçmişte gayet sessizce ve iz bırakılmadan gerçekleştirilen rüşvetlerin bugün böyle ayyuka çıkmasının ilk akla gelen nedeni olarak çeşitli tekelin aralarındaki rekabeti ve bu rekabetin yarattığı siyasi güç gösterisini görmemiz gerekir. Tekeller arası rekabet kızışmaktadır çünkü her zaman aşırı kâr hırsı ile hareket eden tekelin için pazar, birincisi dünyanın siyasi iklimi dolaşısıyla, ikincisi ise aşırı üretimin kaçınılmazlığı sonucu daralmaktadır.

Genel olarak bütün tekelin için geçerli olan bu olgu, özel olarak ABD tekelin için de geçerli, üstelik mevcut durumlarından ötürü çok daha fazla geçerlidir.

Loockheed şirketinin mallarını satabilmek için rüşvet dağıttığının ABD kongresinin «Çok uluslu Şirketler Alt komitesi»nde ki görüşmeler sırasında ortaya çıkması da gereksiz bir sızıntı veya tesadüflere bağlanamaz. Beyaz Saray'la Kongre arasında Türkiye'ye uygulanan ambargonun devam etmemesi de dahil, çeşitli konularda ayrılık olduğu bilinmekte idi Kongre, Vietnam, Şili, vb. nice ülkelerde olanlardan sonra, dünya kamu oyunda ABD'nin tamamen yitirmeye yüz tuttuğu prestijini daha akıllı, dikkat çekmeye, göze daha fazla hoş görünür yoldan korumayı amaçlamakta, bu yolda Nikson'un ki de dahil her türlü kirli çamışmaları, Beyaz Saray'a rağmen açıklamaya yönelmektedir. Bu, tek tek tekelin çıkarlarına değil, bütünüyle tekelci sistemin korunmasına yönelik daha ince bir politikadır. Rüşvet olayının açığa çıkarılmasının bir diğer nedeni de budur.

ABD Kongresinin kapitalist emperyalist sistem içindeki «sadık müttelik ve dostlarını» kurma pahasına böyle bir girişime başvurma mecburiyetinde kalması, bir yandan tekelin pazarları daralması sonucu sıkıştıklarını ve böylece birbirlerinin gelişmesini çeşitli yollarla engelleyip geri letmeye çalıştıklarını göstermesinin yanı sıra; diğer yandan da ABD'nin emperyalist bir baş olarak gittikçe çöküntüye gitmesini, bu sıkışık durumdan akılcı yolla kurtulabilme çabalarını içermektedir. Olayın açığa çıkmasının en önemli toplumsal, ekonomik, siyasi sebepleri bunlardır.

RÜŞVETİ YARATAN TOPLUMSAL ŞARTLAR VE LOOCKHEED OLAYI NEYİ GÖSTERDİ?

Yukarıda belirttiğimiz gibi rüşvet, sınıflı toplumun bir ürünüdür. Öyle ki geçmiş çoğu sınıflı toplumlarda rüşvetin günlük, olağan, yaygın bir durum aldığını Fuzuli'nin «selâm verdik rüşvet değildir diye almadılar» cümlesinde görebiliyoruz.

«Gemisi kurtaran kaptan» «Herkes kendi işine baksın» gibi çeşitli deyimlerle bireyciliğin en had safhasına kadar yükseldiği kapitalizmde, sistemin yapısının doğal uzantısı olarak rüşvet de ister açığa çıkıp gürültü kopararı olsun, isterse iyi becerilip açığa çıkmayı olsun, isterse büyük miktarda, isterse küçük miktarda olsun her zaman toplumsal geçerli işleyişi olan bir kurum olarak varolacaktır.

Loockheed olayının olağanüstü olan yanı, önemli bir gerçeği tekrar ortaya çıkarmasıdır. «Vatan, millet çıkarından başka hiçbir şey düşünmedikleri» konusunda binlerce yemin eden sermayenin adamları emperyalist kapitalist sistemin üst kademe çeşitli yöneticilerinin vatan, milletlerinin aleyhinde, kendi çıkarları için bu rüşveti almış olmalarıdır. Almanya'da usta pilotların kullanılması halinde dahi sıkça düşen, bu yüzden de uçan tabut diye nitelenen, bu firmanın uçaklarının alınmasına çeşitli devletlerin önde gelen sivil ve askeri yöneticilerinin adları karışmaktadır. Herhalde bu önemli kişilerde «vatan, millet demek, ben, kardeşlerim ve ailem demektir» demek istemektedirler.

Loockheed olayına adı karışan bu üst kademe yöneticileri şunlar: Japonya'nın eski başbakanı Tanaka, İtalya başbakanı Leone, Federal Almanya eski Savunma Bakanı Strauß, Hollanda Prensi Branghan, İran ve Suudi Arabistan'ın ileri gelen generalleri ve v.b. Tablonun dikkati çeken en önemli özelliği şu: Hemen hemen her millet ve dinden kişiyi içine alması. Proleter devrimciler proleter enternasyonalinden bahsettikleri zaman «millet düşmanı» diye onların üzerine yürüyenlerin, ahlâksızlık ve pislik üzerine kurdukları kendi burjuva enternasyonalininin tablosudur bu. Şüphesiz ki bu sadece Loockheed ile ilgili olan tablo, şimdi daha fazla açığa çıkmaya başlayan çeşitli petrol şirketleri ve benzerlerinin de aynı şeyi yaptıkları düşünüldürse sayısında hatırı sayılır bir artma olacağı da kaçınılmazdır.

ÖNEMLİ BİR KAÇ NOKTA

Loockheed firması 1950'lerin soğuk savaş ortamında kurulup gelişimini bütünüyle bu ortamda kolaylıkla yapabildiği savaş uçakları satışlarına borçludur. Pentagon Loockheed firmasının kollayıcısıdır, tabii ki Loockheed de kendi kollayıcılarını görmeyi ihmal etmeyecektir. Sosyalist sistem sadece pazar olmayacak varlığı ile bu gelişimi hızlandırmadı, ayrıca ve önemli olarak soğuk ve her türlü devletler arası savaşa karşı bütün ilerici insanlıkla birlikte yürüttüğü barış politikasıyla da tekelin savaş uçağı satış miktarını azaltarak bu gelişimi yavaşlatmıştır. Savaş sanayi dalındaki tekelin devletlerarası savaşları körüklemesi soğuk savaşın yeniden getirmekte istemelerine bu yüzden şaşmamak gerekir.

Ayrıntı olmasına rağmen önemli olan bir diğer nokta da 1 milyar 100 milyon dolar rüşvet aldığı belirtilen Holanda Prensi Brangham, Kraliçe Jullia'nın kocasıdır. Feodal düzenin günümüzde kalan artıkları olan bu aristokrat aile hem devletten maaş alır hem de Hollanda'nın ileri gelen kapitalistlerindendir. Ordunun manevi başkomutanı olan Brangham'ın hem prens, hem de gelişmiş bir kapitalist olması, tekelci devlet kapitalizminin güzel bir örneğini teşkil etmektedir.

RÜŞVET, TEPKİLERİ VE TÜRKİYE

ABD Kongresi «Çokuluslu Şirketler Alt komitesi»nin Loockheed'in sayısı onları aşan çeşitli ülkelerin ileri gelenlerine para yedirdiğini açıkladığında, rüşvet verilen ülkelerin arasında Türkiye'de vardı.

Listede adı geçen ülkelerden başta Hollanda, Japonya olmak üzere diğer bir çok ülkenin yargı, yürütme ve denetim organları konuya gayet ciddi bir tavırla yaklaşmış, rüşvet alan ve verenlerin tespiti için derhal faaliyete geçmiştir. Bu faaliyetlerin arasında parlamento ve hükümet kararı olarak ABD'den rüşvet alanların isimlerinin açıklanmasını istemek de var. Yalnız Türkiye, diğerlerinin kendi kamu oylarında prestijlerini korumak için böylesine önem verdikleri üzerinde hassas bir şekilde durdukları bu konuda, işi en ağır-dan alan bir ülke durumunu uzun zaman korumuştur. MC Hükümetinin bu tutumuna şaşmamak gerekir, çünkü zaten Demirel hükümetleri zamanında yolsuzluk ve suistimaller her zaman uzun uzun kamu cyunu meşgul etmiştir. Bu tip konularda başta Demirel olmak üzere, hükümetin diğer yöneticileri de böyle şeylerin içinden kamu oyunun geniş kesimine çaktırmadan nasıl sıyrılabilineceği, bunun için nasıl davranılması gerektiği konusunda hayli tecrübeli olduklarından gerekli olan tutumu almışlardır sadece.

Demirel gazetecilere, o da soruları üzerine, malûm cevaplarından birini verdiği için, cevabının hiç bir ikna edici yanı olmamıştır. Cephe hükümetinin Milli Savunma Bakanı Melen kendi deyişimiyle «sorumlu bir bakan» olarak ilk elde hemen bir açıklama yapmış, açıklamasında «yapılan incelemeye göre Loockheed firmasından silahlı kuvvetler için herhangi bir uçak alınmamıştır. Bu firma ile hiç bir ilişkimizin olmadığını» belirtmiştir. Daha sonra, F - 104 - S uçaklarının İtalya'daki bir firmadan alındığı, bu uçakların alındığı firmanın ise Lockheed'in basit yerel bir kolu

olduğu açığa çıkması sonucu «sorumlu bakan» merdivenden bir basamak daha çıkıp ikinci bir açıklama yapmak zorunda kalmıştır. Bu «sorumlu bakan»ın başbakan olduğu dönemde «komünistler iktidara gelselerdi buradaki Türkleri Sibiryaya sürecektir» şeklindeki demecindeki «ciddiyet» rüşvet konusunda verdiği demecindeki «ciddiyet»in aynıdır. İşte bu kadar «ciddi» bizim «sorumlu bakan»ımız. Muhalefet partilerinden CHP ve DP olayın en kısa zamanda aydınlanması için hükümete baskı yapırlarken MC'ye mensup partilerin anlamlı bir susuş içinde olmaları da dikkat çekicidir. CHP ve DP'nin baskılarının hükümeti bu tip konularda faaliyete geçirmeye yetmeyeceği Yahya Demirel olayı konusundaki tutumu iyi bilenler için gayet açıktır. Eğer Demirel ve MC hükümeti ABD hükümetinden diğer ülkelerin tuttuğu yola uyup resmen rüşvet alanların listesinin açıklanmasını isterse bu her şeyden önce böyle konularda Türkiye kamu oyunu iyi kötü idare edenlerin bu işte tüm dünyayı idare etmeye güçlerinin yetmeyeceğini hesaplamalarından, böyle bir suskunluktan dünyanın kötü sonuçlar çıkaracağından korkmaları sonucu olacaktır. Bu olay MC'nin Türkiye'deki emekçilere verdiği değer ne olduğunu tekrar vurgulaması bakımından bir kere daha anlamlıdır.

RÜŞVET KİMLERE GİDER?

Tekelci rekabetin kaçınılmaz, doğal bir ürünü olan rüşvet, tekelin çeşitli ülkelerdeki temsilcilikleri aracılığıyla gerekli yerlere ulaştırılmaktadır. Dağıtılan rüşvetlerin emekçi kitlelere değil, yetkili ve etkili azınlık çevrelerine gittiğini ayrıca belirtmeye gerek yok. Örneklerini yukarıda belirttiğimiz rüşvet yiyen bu etkili çevrelerin siyasi hayatta oynadıkları role yakından bakmakta fayda vardır. Bunlar bütünüyle toplumsal hayatın en tutucu çevreleridir. Onlar faşizmin ve savaş kışkırtıcılığının başlıca şampiyonlarıdır. Tabiatları icabı işçi sınıfı ve emekçi halkın her türlü ilerici muhalefetinin gelişmesinden korku duyarlar, çünkü böyle bir muhalefetin tam bir zaferi onları gerekli oldukları yere, çöp sepetine atacaktır.

BÜTÜNÜYLE BİR SİSTEM

Loockheed olayı bütünüyle incelendiğinde bir

devamı 7.sayfa

Başlangıç
Demokrasi
Sosyalizm
Kavgasında

öncü

15 GÜNDE BİR ÇIKAR
Sahibi:Mehmet Kırılı;
Sorumlu Yazı İşleri Md:Ali İhsan Özgür;
Yönetim yeri:Selimpaşa sokak 5/5 Aksaray İst.

200 kuruş
Abone:
6 aylık 25;
1 yıllık 50 lira

SAYI:

2

Dizildiği yer: Arpaz matbaası Basıldığı yer: Arpaz mat. Son baskı tarihi: 1/3/1976